

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU KOŚCIAŃSKIEGO
za 2025 rok**

Kościan

Marzec 2026 r.

Spis Treści.

Wstęp	3
1. Sytuacja demograficzna	4
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim w 2025 roku	6
3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	17
4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej	22
5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	30
6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	33
7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży	41
8. Stan sanitarny obiektów nadzorowanych przez Sekcję Żywności i Żywienia	58
9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	64
10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego	78
11. Zakończenie	80
Załącznik nr 1. Wykaz rycin	81
Załącznik nr 2. Wykaz tabel	81
Załącznik nr 3. Wykaz zdjęć	82
Załącznik nr 4. Wykaz wykresów	83

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie (PPIS) wraz z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną (PSSE) realizował zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PIS) oraz przepisach prawa normujących kompetencje Inspekcji Sanitarnej w zakresie:

1. higieny środowiska,
2. higieny pracy w zakładach pracy,
3. higieny procesów nauczania i wychowania w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych,
4. higieny wypoczynku i rekreacji,
5. warunków higieniczno-sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Prowadzona była również działalność oświatowo-zdrowotna w zakresie promocji zdrowia poprzez realizację programów edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym.

Realizując swoje obowiązki Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny współpracował ze Starostą, Wójtem Gminy Kościan oraz Burmistrzami Miast i Gmin z powiatu kościańskiego. Współpraca dotyczyła w szczególności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, działań antykryzysowych oraz promocji zdrowia.

Ponadto współpracował z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Inspekcją Weterynaryjną, Komendantem Powiatowym Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Inspekcji Ochrony Środowiska.

W przedstawionym „Stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu kościańskiego w roku 2025” ujęto sytuację epidemiologiczną w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez poszczególne komórki organizacyjne Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie.

Prezentowane w przedkładanym dokumencie dane liczbowe pochodzą ze sprawozdań statystycznych za rok 2025 opracowanych na drukach, które zostały przekazane przez Główny Inspektorat Sanitarny. Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu kościańskiego zostały opublikowane na stronie internetowej pod adresem <https://www.gov.pl/web/psse-koscian>.

1. Sytuacja demograficzna

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kościanie działa na obszarze obejmującym 5 jednostek administracyjnych, a mianowicie: Miasto Kościan, Gmina Kościan Miasto i Gmina Czempiń, Miasto i Gmina Krzywiń, Miasto i Gmina Śmigiel.

Jest to obszar o powierzchni 722 km².

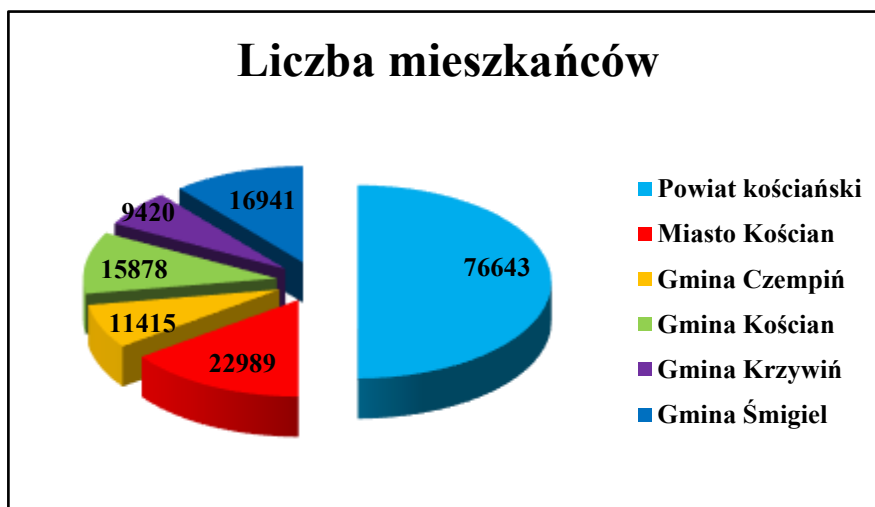
Ryc. 1. Mapa powiatu kościańskiego

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

	Liczba mieszkańców
Powiat kościański	76643
Miasto Kościan	22989
Gmina Czempień	11415
Gmina Kościan	15878
Gmina Krzywiń	9420
Gmina Śmigiel	16941

Tabela nr 1. Sytuacja demograficzna.

Wykres nr 1. Ludność w powiecie kościańskim.

Stan na dzień 30.06.2025 r. - źródło GUS.

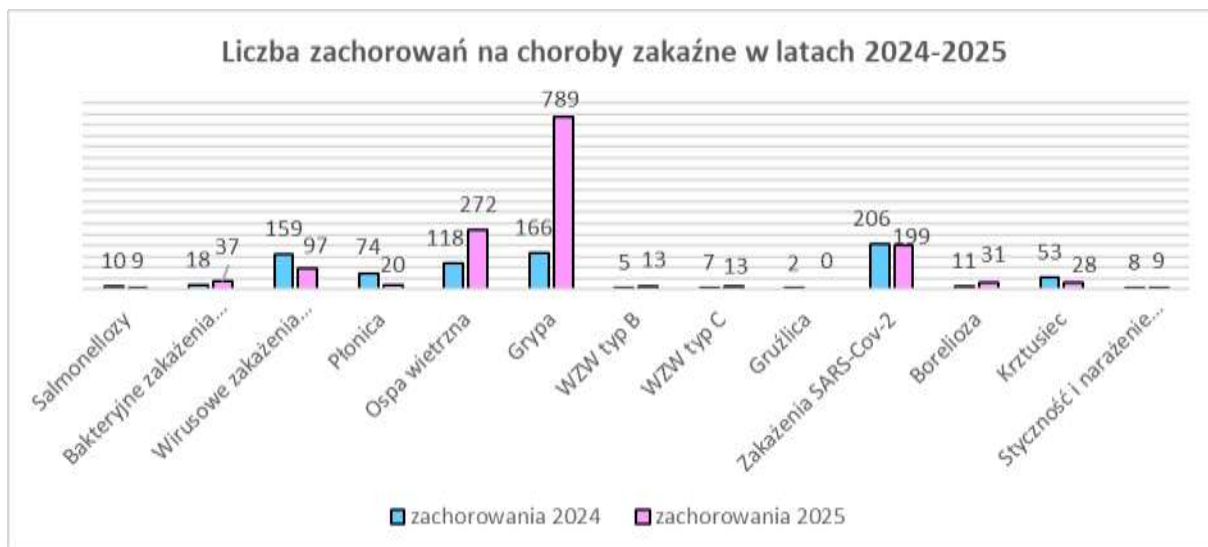
2. Ocena sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim w 2025 roku

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem 2024, stwierdzono różnice w ilości występowania chorób zakaźnych takich jak: ospa wietrzna, wirusowe zapalenie wątroby, płonica, borelioza, gruźlica, WZW C oraz pogryzienia przez zwierzęta.

Jednostka chorobowa	Powiat kościański	
	Zachorowania 2024 r.	Zachorowania 2025 r.
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	10	9
Bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	18	25
Wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	159	97
Różyczka	0	0
Płonica	74	20
Ospa wietrzna	118	272
WZW typ B	5	13
WZW typ C	7	9
Gruźlica	2	0
Zakażenia SARS-CoV-2	206	199
Borelioza	11	31
Krztusiec	53	28
Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	8	9
Grypa	166	789

Tabela nr 2. Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2024– 2025

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Wykres nr 2. Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2024– 2025.

Wykres nr 3. Liczba zachorowań na ospę wietrzną według miejsca zamieszkania i stanu zaszczepienia w 2025 r.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Wykres nr 4. Liczba zachorowań na ospę wietrzną według miejsca zamieszkania i zaszczepienia liczbą dawek w 2025 r.

Wykres nr 5. Liczba zachorowań na ospę wietrzną według wieku w 2025 r.

2.1. Choroby, w zakresie których prowadzi się szczepienia ochronne, w tym objęte programem eliminacji

W roku sprawozdawczym, tak jak w 2024 r. nie zarejestrowano zachorowań na błonicę, poliomyelitis, ostre porażenie wiotkie, kleszczowe zapalenie mózgu, ospę prawdziwą, tężec.

W 2025 r. zarejestrowano 15 przypadków zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B (współczynnik zapadalności 19,57/100 tys.) natomiast w 2024 r. było ich 5 (współczynnik zapadalności 6,50/100 tys.). Zachorowania te wystąpiły u osób nie należących do grupy szczególnie narażonych. U osób zakażonych wykryto kwas nukleinowy, 6 osób było hospitalizowanych.

W roku 2025 nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, podobnie jak w roku poprzednim.

W roku 2025 zarejestrowano 28 przypadków zachorowań na krztusiec (współczynnik zapadalności 36,53/100 tys.), a więc nastąpił znaczny spadek z rokiem poprzednim, w którym zarejestrowano 53 przypadki (współczynnik zapadalności 68,94/100 tys.). Wszystkie osoby wg wytycznych były leczone antybiotykami makrolidowymi.

W populacji kobiet zarejestrowano 15 zachorowań na krztusiec, a w populacji mężczyzn odnotowano 13 zachorowań. Wszystkie zachorowania były leczone ambulatoryjnie. Najwięcej przypadków zarejestrowano w grupie wiekowej 10-14 lat, w tym 5 zachorowań u chłopców mieszkających w mieście oraz 4 przypadki u dziewczynek mieszkających na wsi. Nie odnotowano zachorowań w przedziale wiekowym 50-59 lat. Wśród osób mieszkających w mieście stwierdzono 16 zachorowań, natomiast u osób mieszkających na wsi o 4 przypadki mniej.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na odrę, podobnie jak w roku poprzednim.

Od 1 czerwca 2023 r. wprowadzony został powszechny program szczepień przeciw HPV, który realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV. HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Od 1 września 2024 r. szczepienia w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV dostępne są dla dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9. roku życia, do ukończenia 14. roku życia, tj. od dnia 9 urodzin, do dnia poprzedzającego 14 urodziny. Do szczepienia stosowano dwie szczepionki GARDASIL oraz CERVARIX.

W 2025 r. odnotowano dalszy wzrost zarówno liczby rodziców/opiekunów prawnych uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych u swoich dzieci, jak i liczby dzieci, u których obowiązek ten nie został zrealizowany. Liczba rodziców/opiekunów prawnych nierealizujących u swoich dzieci obowiązku szczepień ochronnych wg stanu na 31 grudnia 2025 r. wynosiła 156. W 2024 r. liczba ta wynosiła 136 przypadków.

Z analizy wykonawstwa szczepień w powiecie kościańskim opartej na informacjach zawartych w indywidualnych zgłoszeniach osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych i przekazywanych przez nadzorowane podmioty lecznicze wynika, że główną przyczyną odmowy szczepień jest wpływ ruchów antyszczepionkowych, a w mniejszym stopniu wpływ środowisk propagujących medycynę niekonwencjonalną (alternatywną) oraz wcześniejsze wystąpienie NOP.

Dzięki szczepieniom ochronnym wyeliminowano szereg chorób zakaźnych, które na przestrzeni wieków zbierały śmiertelne żniwo. Szczepienia są obecnie najskuteczniejszą metodą przeciwdziałania wielu chorobom zakaźnym, a efektem ich stosowania jest redukcja zachorowań na gruźlicę, krztusiec, błonicę, tężec, wirusowe zapalenie wątroby typu B, odrę, świnkę i różyczkę.

W związku z tym faktem, w celu wyegzekwowania obowiązku zaszczepienia małoletnich dzieci, organ wszczyna postępowania administracyjne. W 2025 r. wydano 11 wezwań, 12 upomnień oraz wystawiono 16 tytułów wykonawczych i skierowano 16 wniosków do Wojewody Wielkopolskiego celem wszczęcia postępowania egzekucyjnego.

Dla porównania w roku 2024 wydano 96 wezwań, 62 upomnienia oraz 35 tytułów wykonawczych.

2.2. Neuroinfekcje oraz choroby meningokokowe i pneumokokowe i wywołane przez *Haemophilus influenzae*

W 2025 r. odnotowano 1 zachorowanie na inwazyjną chorobę meningokokową (współczynnik zapadalności 1,30/100 tys.), a w 2024 r. nie było takich zachorowań. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 36 lat zamieszkałego w mieście. Nadzorem objęto osoby z kontaktu – 5 domowników oraz 4 osoby mieszkające w tym samym budynku. Chemioprophylaktyka została wdrożona u 5 domowników.

W 2025 r. nie zarejestrowano zachorowań wywołanych przez *Haemophilus influenzae*.

2.3. Choroby odzwierzęce

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na takie choroby jak: Tasiemczycę, Toksokarozę, Włośnicę.

2.4. Inne choroby zakaźne

Dokonując oceny sytuacji epidemiologicznej roku sprawozdawczego tj. 2025 w porównaniu do 2024 r. stwierdzono różnice w ilości zarejestrowanych chorób zakaźnych.

W roku 2025 zarejestrowano o 22 przypadki więcej zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy niż w roku 2024 oraz zarejestrowano o 22 przypadki więcej zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy.

W 2025 r. odnotowano 25 zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2, w tym 24 hospitalizacje (współczynnik zapadalności wynosi 32,62/100 tys.). W roku poprzednim tych zachorowań było 38, w tym 37 hospitalizacji (współczynnik zapadalności wynosi 49,43/100 tys.).

W 2025 r. zarejestrowano o 23 więcej zachorowań na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu ogółem niż w 2024 r.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 74 takie przypadki (współczynnik zapadalności wynosi 96,55/100 tys.), a w roku 2024 było 51 przypadków (współczynnik zapadalności wynosi 66,34/100 tys.).

W 2025 r. zarejestrowano 14 przypadków zachorowań na biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO wśród dzieci do lat 2. W 2024 r. było 5 takich przypadków.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku 2025 zarejestrowano 2 przypadki zakażenia jelitowego wywołanego przez E. coli (współczynnik zapadalności 2,61/100 tys.), a w roku 2024 zarejestrowano 1 takie zachorowanie (współczynnik zapadalności 1,30/100 tys.).

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Yersinia enterocolitica, a w roku 2024 odnotowano 1 takie zachorowanie (współczynnik zapadalności 1,31/100 tys.).

W 2025 r. zarejestrowano 13 zachorowań wywołanych przez Clostridium difficile, wszystkie przypadki były hospitalizowane (współczynnik zapadalności 16,96/100 tys.). W roku 2024 takich zachorowań wykazano 11 (współczynnik zapadalności wynosi 14,31/100 tys.), w tym 1 przypadek leczony ambulatoryjnie. W 2025 r. 2 zachorowania wystąpiły u dziewczynek do 18 roku życia, a pozostałe wystąpiły u osób powyżej 40 lat. 5 zachorowań wystąpiło u osób mieszkających na wsi, a 8 zachorowań u osób mieszkających w mieście.

W 2025 r. zarejestrowano 9 przypadków pojedynczych zatruc pokarmowych wywołanych przez Salmonellozy (współczynnik zapadalności 11,74/100 tys.), w tym 8 wymagających hospitalizacji, natomiast w roku poprzednim było 11 takich przypadków (współczynnik zapadalności 14,31/100 tys.), w tym 8 hospitalizacji.

W roku 2025 zarejestrowano 28 przypadków zachorowań na krztusiec (współczynnik zapadalności 36,53/100 tys.), a więc nastąpił znaczny spadek z rokiem poprzednim, w którym zarejestrowano 53 przypadki (współczynnik zapadalności 68,94/100 tys.).

W roku sprawozdawczym również odnotowano spadek zachorowania na szkarlatynę. W 2024 r. zarejestrowano 74 przypadki zachorowania na szkarlatynę (współczynnik zapadalności 96,26/100 tys.), natomiast w 2025 r. odnotowano 20 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 26,10/100 tys.).

Zachorowania odnotowano wśród 11 dziewczynek i 9 chłopców.

Zachorowań w mieście było 12 przypadków, a na wsi 8 przypadków.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 5 przypadków zachorowań na różę (współczynnik zapadalności 6,52/100 tys.), natomiast w roku poprzednim zarejestrowano 10 przypadków zachorowań (współczynnik zapadalności 13,01/100 tys.).

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku 2025 zarejestrowano 1 zachorowanie na legionellozę (współczynnik zapadalności 1,30/100 tys.), w roku poprzednim nie zarejestrowano takich zachorowań. Zachorowanie dotyczyło mężczyzny w wieku 53, zamieszkałego w mieście.

W 2024 r. zarejestrowano 118 przypadków zachorowań na ospę (współczynnik zapadalności 153,50/100 tys.). Liczba ta zwiększyła się w roku 2025 o 154 przypadki (współczynnik zapadalności 354,89/ 100 tys.).

W roku 2025 nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, podobnie jak w roku poprzednim.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 zachorowania na rzeżączkę (współczynnik zapadalności 2,61/100 tys.), natomiast w roku 2024 odnotowano 1 zachorowanie (współczynnik zapadalności 1,30/100 tys.).

Zachorowania wystąpiły u mężczyzny w wieku 46 lat, zamieszkałego na wsi oraz mężczyzny w wieku 40 lat, zamieszkałego w mieście.

W 2025 r. zarejestrowano 7 przypadków zachorowań na kiłę (współczynnik zapadalności 9,13/100 tys.), w tym 1 hospitalizacja. W roku poprzednim zachorowań było 5 (współczynnik zapadalności 6,50/100 tys.), w tym 1 hospitalizacja.

Zachorowania te wystąpiły:

- 4 przypadki u mężczyzn z miasta w wieku od 20 do 59 lat, w tym 2 mężczyzn z wioski w wieku od 35-44 lat,
- 1 przypadek, wykazano w sprawozdaniu u kobiety ze wsi w przedziale wiekowym 35-39 lat.

2.5. Choroby szerzące się drogą pokarmową

W roku sprawozdawczym nie wystąpiły zatrucia i podejrzenia zatruc pestycydami, naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm.

W 2025 r. zarejestrowano 9 przypadków zachorowań na Salmonellozę (współczynnik zapadalności 11,74/100 tys.), 3 zachorowania w mieście i 6 zachorowań na wsi. W grupie kobiet zarejestrowano 7 zachorowań.

W roku sprawozdawczym:

- 1 zachorowanie wystąpiło u dziewczynki poniżej 1 roku życia zamieszkałej na wsi,

- 1 zachorowanie wystąpiło u 2-letniej dziewczynki zamieszkałej na wsi,
- 1 zachorowanie wystąpiło u chłopca 4-letniego zamieszkałego w mieście,
- 3 zachorowania wystąpiły w grupie wiekowej 5-9 lat,
- 2 zachorowania zarejestrowano w grupie wiekowej 10-19 lat,
- 1 zachorowanie wystąpiło u kobiety w wieku 37 lat, zamieszkałej w mieście.

W roku sprawozdawczym odnotowano 1 przypadek zachorowania na dur brzuszny (współczynnik zapadalności 1,30/100 tys.), natomiast nie wykazano zachorowań na dury rzekome i czerwonkę.

W 2024 r. zarejestrowano 10 zachorowań na Salmonellozę jako pojedyncze zatrucia pokarmowe (współczynnik zapadalności 13,01/100 tys.). Nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome i czerwonkę.

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 25 biegunek u dzieci do lat 2 i liczba ta zmniejszyła się o 7 w porównaniu do roku 2024, w którym zarejestrowano 32 zachorowania.

Zbadanych było 25 dzieci, w tym hospitalizacji poddano 19 dzieci, pozostałe były leczone ambulatoryjnie.

W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano nosicieli zarazków schorzeń jelitowych.

2.6. Zatrucia chemicznymi środkami ochrony roślin

W 2025 r., podobnie jak w roku 2024, nie zarejestrowano w naszym powiecie zatruc środkami ochrony roślin.

2.7. Zapobieganie wściekliznie

W roku 2025 przeprowadzono 53 wywiady w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. W roku sprawozdawczym potrzebą szczepień przeciw wściekliznie objętych zostało 9 osób, czyli o 1 osobę mniej niż w 2024 r. Ww. osoby zostały pokąsane przez psy, koty. Osoby te zostały skierowane do punktu szczepień p/wściekliznie, gdzie lekarz podjął decyzję o konieczności zaszczepienia ich w związku z pogryzieniem przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę.

2.8. Ogniska epidemiczne

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne. Jedno ognisko zachorowań na norowirusy wystąpiło w Wielkopolskim Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie. Nadzorem objęto 7 pacjentów. Materiał do badań pobrano od 6 pacjentów i u 3 uzyskano dodatni wynik biologicznego czynnika chorobotwórczego.

Drugie ognisko wystąpiło w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym SP ZOZ w Kościanie w związku z zachorowaniem na grypę. Liczba osób zakażonych to 2 pacjentów oraz 1 pracownik ZOL. Do badań pobrano 7 próbek od pacjentów oraz 3 próbki od personelu. Uzyskano biologiczny czynnik chorobotwórczy u 2 pacjentów i 1 pracownika personelu.

W roku 2024 nie zarejestrowano ognisk epidemicznych.

W 2025 r. zarejestrowano 13 przypadków wywołanych przez *Clostridium difficile*, w tym wszystkie były hospitalizowane. W roku 2024 takich zachorowań było o 2 przypadki mniej, w tym 1 przypadek leczony ambulatoryjnie. W 2025 r. 2 zachorowania wystąpiły u dziewczynek do 18 roku życia, a pozostałe wystąpiły u osób powyżej 40 lat. 5 zachorowań wystąpiło u osób mieszkających na wsi, a 8 zachorowań u osób mieszkających w mieście.

2.9. Koronowirus SARS-CoV-2

W 2025 r. zarejestrowano 199 zachorowań na Covid-19 (współczynnik zapadalności 259,64/1000 tys.), w roku poprzednim 206, czyli o 7 przypadków mniej (współczynnik zapadalności 249,76/1000 tys.).

2.10. Grypa

W 2025 r. zarejestrowano 789 zachorowań na grypę (współczynnik zapadalności 1029,45/100 tys.). W porównaniu do 2024 r. nastąpił decydujący wzrost o 623 przypadki (współczynnik zapadalności 215,93/100 tys.).

Podsumowanie

W 2025 roku, zgodnie z zarządzeniem Głównego Inspektora Sanitarnego, realizowano ogólnopolską kontrolę kart uodpornienia. Celem przeprowadzonych czynności była weryfikacja prawidłowości prowadzenia dokumentacji szczepień ochronnych oraz ocena realizacji obowiązku szczepień zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych.

Kontrola obejmowała analizę kart uodpornienia, w tym sprawozdanie kompletności wpisów dotyczących wykonanych szczepień, terminowości ich realizacji oraz zgodności prowadzonej dokumentacji z obowiązującymi przepisami prawa. W trakcie prowadzonych działań oceniono również sposób prowadzenia dokumentacji medycznej w zakresie szczepień ochronnych, identyfikowano nieprawidłowości oraz braki w realizacji obowiązku szczepień.

Na terenie powiatu kościańskiego skontrolowano 14 punktów szczepień objętych nadzorem. Analizie poddano dokumentację dotyczącą 14409 dzieci. W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono, że 156 dzieci nie zostało zaszczepionych lub nie zrealizowało pełnego schematu szczepień ochronnych.

Wnioski wynikające z przeprowadzonych działań wskazują na konieczność dalszego monitorowania prawidłowości prowadzenia uodpornienia, zwłaszcza w zakresie terminowej realizacji szczepień ochronnych. Zasadne jest również wzmocnienie działań informacyjnych i kontrolnych wobec podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów dotyczących dokumentowania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Kierunki dalszych działań obejmują kontynuację nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych, bieżącą analizę dokumentacji szczepień wyjaśniających w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości oraz prowadzenia dokumentacji medycznej w zakresie szczepień ochronnych.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

3. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze

Na terenie powiatu kościańskiego w 2025 r. wodę do spożycia dostarczały 23 wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Państwowa Inspekcja sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416), w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) oraz w oparciu o ustawę z dnia 7 marca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757).

Lp.	Administrator	Wodociągi według dobowej produkcji wody (w m ³ /dobę)		
		<100	101 - 1000	1001-10000
1.	Wodociągi Kościańskie Sp. z o.o. ul. Czempińska 2, 64-000 Kościan			Kościan
2.	Urząd Gminy w Kościanie, ul. Młyńska 15, 64-000 Kościan		Katarzynin Stare Oborzyska Wławie Mikoszki Racot	
3.	Zakład Komunalny w Śmiglu Sp. z o.o., ul. Harcmistrza Łukomskiego 19, 64-030 Śmigiel		Śmigiel Robaczyn Przysieka Polska Bronikowo Brońsko Spławie	
4.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu Sp. z o.o. ul. Polna 2, 64-020 Czempień	Piotrowo	Czempień Kolejowa Głuchowo Jasień Gorzyczki Czempień Borówko	
5.	Zakład Usług Wodnych Sp. z o.o. we Wschowie, ul. Nowopolna 5, 67-400 Wschowa	Bielewo Rąbinek	Żelazno Rąbiń	Rogaczewo Małe

**Tabela nr 3. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu kościańskiego
wg wydajności dobowej produkcji**

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W roku 2025 objęto nadzorem sanitarnym wszystkie wodociągi będące w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie.

Ilość wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę nie zmieniła się w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Na terenie powiatu kościańskiego 4 wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m³/dobę lub zaopatrujące powyżej 5000 osób podlegają raportowaniu do Komisji Europejskiej. Są to:

- wodociąg publiczny Kościan sprzężony z 2 stacji uzdatniania – ujęcie Jesionowa i ujęcie Łazienki, zlokalizowany na terenie miejskim, którego administratorem są Wodociągi Kościańskie Sp. z o.o., ul. Czempieńska 2, 64-000 Kościan. Jest największym wodociągiem pod względem ilości produkowanej wody i liczby zaopatrywanej ludności. Produkcja wody wynosi 4775 m³/dobę, zaopatruje ok. 30 000 mieszkańców. Ujęcie Jesionowa razem z ujęciem Łazienki zaopatruje nie tylko miasto Kościan, ale również miejscowości takie jak: Kurza Góra, Kielczewo, Kokorzyn, Sierakowo, Szczodrowo;

- wodociąg publiczny Śmigiel, zlokalizowany na terenie miejskim, którego administratorem jest Zakład Komunalny w Śmiglu Sp. z o.o., ul. Harcmistrza Łukomskiego 19, 64-030 Śmigiel. Produkcja wody wynosi 781,73 m³/dobę, zaopatruje 5652 mieszkańców. Ww. wodociąg zaopatruje miasto Śmigiel jak również okoliczne miejscowości: Poladowo, Nowa Wieś, Nowy Świat, Koszanowo (ul. Glinkowa, Dworska i Łąkowa);

- wodociąg publiczny Czempień Kolejowa, zlokalizowany na terenie miejskim, którego administratorem jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Czempiniu Sp. z o.o., ul. Polna 2, 64-020 Czempień. Produkcja wody wynosi 682,35 m³/dobę, zaopatruje 4608 mieszkańców. Ww. wodociąg zaopatruje część miejscowości Czempień i Stare Tarnowo, Słonin, Betkowo oraz miejscowość Iłówiec z gminy Brodnica;

- wodociąg publiczny Rogaczewo Małe, zlokalizowany na terenie wiejskim, którego administratorem jest Zakład Usług Wodnych we Wschowie Sp. z o.o., ul. Nowopolna 5, 67-400 Wschowa. Produkcja wody wynosi 1330,96 m³/dobę, zaopatruje 6960 mieszkańców. Wodociąg ten zaopatruje w wodę miasto Krzywiń oraz miejscowości leżące w gminie Krzywiń. Są to miejscowości: Rogaczewo Małe, Rogaczewo Wielkie, Łuszkowo, Kopaszewo, Jerka, Zbęchy Pole, Zbęchy, Gierłachowo, Bieżyń, Mościszki, Cichowo, Łagowo, Boża Wola, Teklimyśl, Nowy Dwór i Bielewo.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Pozostałe funkcjonujące wodociągi to: Robaczyn, Brońsko, Przysieka Polska, Splawie, Wławie, Bronikowo, Bielewo, Żelazno, Rąbiń, Racot, Katarzynin, Stare Oborzyska, Mikoszki, Rąbinek, Gorzyczki, Piotrowo, Głuchowo, Jasień, Czempiń Borówko.

Wszystkie wodociągi zostały objęte nadzorem sanitarnym i wszystkie produkowały wodę dobrej jakości, za wyjątkiem wodociągu publicznego Rogaczewo Małe. 17.12.2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia dostarczanej przez wodociąg publiczny Rogaczewo Małe z terminem realizacji do 17.06.2026 r. Ww. decyzja została wydana z uwagi na przekroczony poziom parametru mętności i zawartość związków manganu i żelaza. Z uwagi na przekroczenia ww. parametrów obowiązuje komunikat w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z 21.10.2025 r. Komunikat informuje, że stwierdzone przekroczenia nie mają wpływu dla zdrowia konsumentów i mogą jedynie obniżać cechy organoleptyczne wody (mogą powodować zmianę smaku, brunatne zabarwienie armatury, przebarwienie bielizny podczas prania).

Ponadto w 2025 roku upłynął termin realizacji nakazów decyzji stwierdzającej warunkową przydatność wody do spożycia dla wodociągu publicznego Jasień. Ostateczny termin obowiązywania decyzji, który był dwukrotnie prolongowany na wniosek administratora, został wyznaczony na 7.03.2025 r. Administrator doprowadził jakość wody do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, co potwierdziły pozytywne wyniki badań laboratoryjnych wody.

Przez cały rok sprawozdawczy dokonywano ocen jakości wody. Dokonywano je w oparciu o analizę uzyskanych wyników badań laboratoryjnych na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2294). Łącznie wydano 220 ocen jakości wody na poszczególne wodociągi.

W roku sprawozdawczym łącznie pobrano 187 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznych przez przedsiębiorstwa wodociągowe oraz 236 próbek wody w ramach kontroli urzędowych przez organy PIS. Próbkę do badań zostały pobrane z punktów zgodności urządzeń wodociągowych, zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym harmonogramem poboru prób wody na rok 2025.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Częstotliwość poboru próbek w 2025 r. ustalono na podstawie wielkości średniorocznej produkcji wody w m³/dobę z 2024 r. z poszczególnych wodociągów – zgodnie z wymaganiami cytowanego wyżej rozporządzenia. Badania wody realizowane były w oparciu o monitoring parametrów grupy A, parametrów grupy B oraz potrzeby wynikające z bieżącego nadzoru sanitarnego. Badania jakości wody z kontroli urzędowej PIS w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz częściowo parametrów grupy B wykonywano w akredytowanym Laboratorium Badań Wody Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lesznie, natomiast w zakresie monitoringu parametrów grupy B (metale ciężkie, pestycydy, uboczne produkty dezynfekcji wody) w akredytowanym Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

Sporadycznie w wodzie występowały zanieczyszczenia mikrobiologiczne w postaci bakterii grupy coli, ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h oraz przekroczenia parametrów fizykochemicznych: związków żelaza, manganu, mętności, barwy, glinu, azotanów, siarczanów. Każdorazowo przedsiębiorstwa wodociągowe podjęły działania naprawcze mające na celu bezzwłoczne wyeliminowanie przekroczeń. Działania naprawcze polegały m.in. na zwiększeniu częstotliwości płukania filtrów i sieci, czyszczeniu aeratorów, wyczyszczeniu zbiorników retencyjnych czy przeprowadzeniu dezynfekcji sieci wodociągowej. Sytuacje związane z wystąpieniem przekroczeń nie zagrażały zdrowiu konsumentów. Z uwagi na stwierdzone przekroczenia, na 4 urządzenia wodociągowe, na administratorów zostały wydane decyzje rachunkowe w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Z uwagi na pojawienie się przekroczeń PPIS w Kościanie wydał 5 komunikatów dotyczących pogorszenia się jakości wody do spożycia przez ludzi. Dotyczyły wodociągów: Czempin Kolejowa, Rąbinek, Rąbiń, Mikoszki, Rogaczewo Małe:

- na wodociągu publicznym Czempin Kolejowa – komunikat dotyczył pogorszenia jakości wody z uwagi na przekroczenia w zakresie mętności oraz zawartości związków manganu i żelaza,
- na wodociągu publicznym Rąbinek - komunikat dotyczył pogorszenia jakości wody z uwagi na przekroczenia w zakresie zawartości mętności i związków żelaza,

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

- na wodociągu publicznym Rąbiń - komunikat dotyczył pogorszenia jakości wody pod względem bakteriologicznym z uwagi na obecność bakterii grupy coli. W komunikacie poinformowano konsumentów o stwierdzonej niezgodności w jakości wody i wydano zalecenia w zakresie korzystania z wody,
- na wodociągu publicznym Mikoszki – komunikat dotyczył pogorszenia jakości wody pod względem bakteriologicznym z uwagi na obecność bakterii grupy coli. W komunikacie poinformowano konsumentów o stwierdzonej niezgodności w jakości wody i wydano zalecenia w zakresie korzystania z wody,
- na wodociągu publicznym Rogaczewo Małe – obowiązuje komunikat z uwagi o przekroczeniu parametru mętności i zawartości związków manganu i żelaza.

Ponadto wydano komunikat stwierdzający, że jakość wody uległa poprawie i odpowiada wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dla wodociągu publicznego Jasień w związku z wykonaniem nakazów decyzji o warunkowej przydatności wody.

W roku sprawozdawczym w zakresie sanitarno-technicznym skontrolowano 23 wodociągi. Przeprowadzono łącznie 23 kontrole. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

Podczas prowadzonych kontroli, w celu podniesienia świadomości administratorów, przeprowadzano działania edukacyjno-informacyjne m.in. na temat:

- wymagań dotyczących uzyskania oceny higienicznej, wyznaczania punktów zgodności,
- zaopatrzenia w wodę w sytuacjach kryzysowych,
- wymagań dla cystern/zbiorników,
- występowania ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, znaczenia i zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowotnego oraz postępowania w przypadku podwyższonych wartości stężeń,
- występowania bakterie grupy coli w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, znaczenia i zagrożeń dla bezpieczeństwa zdrowotnego oraz postępowania w przypadku podwyższonych wartości stężeń,

- wystąpienia podwyższonej zawartości manganu w wodzie do spożycia przez ludzi oraz zagrożeń związanych z podwyższonymi stężeniami jego wartości dla bezpieczeństwa zdrowotnego,
- konieczności utrzymywania właściwego stanu sanitarno-epidemiologicznego budynków i urządzeń stacji uzdatniania wody.

4. Stan sanitarny kąpielisk i obiektów użyteczności publicznej

4.1. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne

W sezonie letnim 2025 w powiecie kościańskim funkcjonowały 3 kąpieliska: Kąpielisko Nowy Dębiec, Kąpielisko Plaża Miejska w Krzywiniu, Kąpielisko Plaża Główna Cichowo.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie sprawował nadzór nad jakością wody w kąpieliskach w czasie trwania sezonu zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem tj. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). Organizatorzy kąpielisk posiadają opracowane profile wody w kąpielisku zawierające opisy cech fizycznych, geograficznych i hydrogeologicznych wody.

W ramach kontroli urzędowej przed sezonem z kąpielisk zostały pobrane próbki wody oraz dokonano oceny wizualnej wody w celu dokonania oceny jej jakości. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie wydał ocenę dla tych kąpielisk. Woda nadawała się do kąpieli. W sezonie letnim zostały pobrane próbki wody jeszcze 3-krotnie na zlecenie organizatorów kąpielisk. Próbki zostały pobrane zgodnie z wcześniej ustalonym z inspekcją sanitarną harmonogramem poboru próbek. W roku 2025 wydano 12 ocen jakości wody na kąpieliskach. Organizator kąpieliska w Nowym Dębcu informował PPIS w Kościanie o podejrzeniu złego stanu wody. Po podjętych działaniach inspekcyjnych dwukrotnie wydano komunikat o braku przydatności wody do kąpieli. Przyczyną był zakwit sinic. Woda w pozostałych dwóch kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli.

W czasie trwania sezonu kąpielowego nie stwierdzono żadnych zanieczyszczeń takich jak: przedmioty pływające, osady smoliste, oleje mineralne. Wszystkie kąpieliska zakończyły sezon kąpielowy 31.08.2025 r.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Informacje o jakości wody w kąpielisku oraz o panujących warunkach na bieżąco umieszczane były przez organizatora i Państwowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w Serwisie Kąpieliskowym i były dostępne dla społeczeństwa na stronach internetowych Głównego Inspektoratu Sanitarnego lub poprzez strony internetowe Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Kościanie.

Kontrole na kąpieliskach nie wykazały nieprawidłowości.

Organizatorzy kąpielisk właściwie przygotowali i utrzymywali infrastrukturę kąpielisk do użytkowania. Mając na uwadze bezpieczeństwo kąpiących się, wytyczono strefy głębokościowe, a na jednym z kąpielisk wyznaczono strefę dla dzieci kąpiących się. Zapewniono również ratowników WOPR. Wszystkie kąpieliska były prawidłowo oznakowane wymaganymi tablicami informacyjnymi i posiadały regulaminy korzystania z akwenów.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego dla 3 kąpielisk przeprowadzono klasyfikację jakości wody (ocena została sporządzona na podstawie czterech sezonów kąpielowych). Jakość wody w 2 kąpieliskach oceniono jako **doskonałą** (Kąpielisko Nowy Dębiec i Kąpielisko Plaża Główna Cichowo), natomiast w jednym kąpielisku jako **dobrą** (Kąpielisko Plaża Miejska w Krzywiniu).

Wyszczególnienie		Liczba obiektów				
		wg ewidencji za rok 2025	skontrolowanych	w których jakość wody nie odpowiadała wymaganiom		
				ogółem	mikrobiologicznym	Inne wymagania
Kąpieliska		3	3	1	-	1
w tym	morskie	-	-	-	-	-
	śródlądowe	3	3	1	-	1
Miejsca wykorzystywane do kąpieli		0	0	-	-	-

Tabela nr 4. Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

W trakcie trwania sezonu kąpielowego prowadzony był Serwis Kąpieliskowy, gdzie na bieżąco umieszczane były informacje dotyczące m.in.: otwarcia i zamknięcia sezonu kąpielowego, ogólnego opisu wody w kąpielisku, danych Organizatora, warunków panujących na kąpielisku, wydanych bieżących ocen jakości wody przez państwową inspekcję sanitarną.

4.2. Baseny kąpielowe

W ewidencji PSSE w Kościanie znajdują się 2 baseny: Kompleks Basenów Letnich w Czempiniu zlokalizowany w Borowie - czynny sezonowo oraz pływalnia kryta w Kościanie - czynna cały rok. Okres działania Kompleksu Basenów Letnich w Czempiniu trwał od 30.05.2025 r. do 7.09.2025 r.

Basen w Kościanie posiada następujące niecki basenowe: niecka sportowa, niecka rekreacyjna, brodzik oraz 2 whirlpoole. W obiekcie znajdują się do dyspozycji 4 rodzaje saun (sauny fińskie, sauna parowa, sauna na podczerwień). Do schłodzenia ciała po wyjściu z sauny służy niecka przeznaczona do kąpieli w zimnej wodzie lub kostkarka lodu. Dodatkowo można korzystać z tarasu zewnętrznego. W pomieszczeniu piwnicznym znajduje się grotta solna oraz pomieszczenia do wykonywania masażów.

Kompleks Basenów Letnich w Czempiniu dysponuje 2 nieckami basenowymi (niecka sportowa i rekreacyjna) oraz wodnym placem zabaw. Na placu zabaw zamontowany został pączek, tunel z kręków, kwiatek storczyk, liść, śmigło, parasol, dysza galaretki, ryba.

Przeprowadzone kontrole w obiektach nie wykazały uchybień. Stan techniczny i sanitarny obiektów dobry.

Próbki wody zostały pobierane do badań zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. Wymagania, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, częstotliwość pobierania próbek, metodyki referencyjne analiz i sposób oceny oraz sposób informowania ludności o jakości wody na pływalniach określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1230). Próbki wody były pobierane w ramach kontroli urzędowej przez PIS oraz w ramach kontroli wewnętrznej przez administratorów basenów.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj kontroli	Liczba pobranych próbek w kierunku bakteriologicznym i fizyko-chemicznym w tym w zakresie bakterii z rodzaju Legionella sp.	Liczba pobranych próbek bakterii z rodzaju Legionella sp.	przekroczone parametry	Uwagi
Kontrola urzędowa	50	10	Legionella sp., ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C, Pseudomonas aeruginosa	W związku ze stwierdzeniem obecności bakterii rodzaju Legionella w niecce rekreacyjnej i whirlpoolu 1 skutkowało to wyłączeniem tych niecek z użytkowania. Administrator podejmował działania mające na celu stwierdzenie przyczyn zaistniałych niezgodności oraz skutecznie wdrożył działania naprawcze, tak aby woda odpowiadała wymaganiom rozporządzeni Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).
Kontrola wewnętrzna	247	49	azotany, chlor związany, chloroform, pH, suma THM-ów, potencjał redox	Były to pojedyncze przekroczenia, nie zagrażające zdrowiu. W wyniku pojawienia się przekroczeń, administrator podejmował działania mające na celu stwierdzenie przyczyn zaistniałych niezgodności oraz skutecznie wdrażał działania naprawcze, tak aby woda odpowiadała wymaganiom rozporządzeni Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1230).

Tabela nr 5. Liczba pobranych próbek wody - baseny

ogółem	w tym ile poborowych	w tym ile protokolarnych	uwagi:
11	11	2	-

Tabela nr 6. Liczba przeprowadzonych kontroli – baseny

W związku ze stwierdzeniem obecności bakterii rodzaju Legionella na Basenie w Kościanie w niecce rekreacyjnej i whirlpoolu 1 skutkowało to wyłączeniem tych niecek

z użytkowania. Ograniczenia technologiczne spowodowały, że w konsekwencji stwierdzenia nieprawidłowej jakości wody w ww. nieckach unieruchomione zostały: system cyrkulacji nr 2 wraz z niecką rekreacyjną i brodzikiem oraz system cyrkulacji nr 3 wraz z whirlpoolem 1 i 2. Okres wyłączenia trwał od 8.12.2025 r. do otrzymania sprawozdań z badań potwierdzających powrót do należytej jakości wody, zgodnej z wymaganiami zawartymi w przepisach prawa tj. do 23.12.2025 r. Łącznie zostały wydane 2 decyzje administracyjne: jedna nakazująca zamknięcie niecek basenowych, druga uchylająca dotycząca włączenie niecek basenowych.

4.3. Obiekty użyteczności publicznej

Obiekty użyteczności publicznej stanowią zróżnicowaną grupę zarówno pod względem ich przeznaczenia jak i wymagań sanitarnych, których spełnienie jest warunkiem ich bezpiecznego użytkowania. W roku 2025 na terenie powiatu kościańskiego, podobnie jak w latach poprzednich, kontroli zostały poddane wybrane grupy obiektów użyteczności publicznej, m.in. obiekty świadczące usługi fryzjerskie i/lub kosmetyczne, odnowy biologicznej, bazy noclegowej, ustępy publiczne, domy pomocy społecznej, obiekty obsługi pasażerów zbiorowego transportu publicznego, a także cmentarze i środki transportu do przewozu zwłok. Łącznie przeprowadzono 123 kontrole.

4.3.1. Ustępy publiczne

W rejestrze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie znajdują się 3 ustępy publiczne w: Kościanie, Czempiniu i Śmiglu. Obiekty czynne przez cały rok.

Skontrolowano jeden ustęp znajdujący się w ewidencji. Kontrola wykazała, że obiekt jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Kontrolą objęto również ustępy, które funkcjonują tylko w sezonie letnim przy kąpieliskach (w Nowym Dębcu, Cichowie i Krzywiniu). Wszystkie toalety posiadają ściany i posadzki o powierzchniach zmywalnych, odpornych na działanie wilgoci. Pomieszczenia wentylowane. Obiekty na bieżąco sprzątane i dezynfekowane oraz właściwie wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej użytkowników. Dezynfekcja pomieszczeń i urządzeń prowadzona prawidłowo. Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości.

4.3.2. Domy pomocy społecznej oraz dzienna i całodobowa pomoc społeczna

Pod nadzorem PSSE w Kościanie znajdują się 2 domy pomocy społecznej (DPS Jarogniewice i DPS Mościszki), 3 placówki zapewniające całodobową opiekę dla osób starszych (Dom opieki dla osób starszych „Pałacyk pod Dębami” w Oborzyskach Starych oraz Senior Residence – „Pałac Splawie Dom Seniora w Splawiu”), 1 placówka zapewniająca dzienną i całodobową opiekę funkcjonująca jako Dom dziennego i całodobowego pobytu seniora BUNIA oraz 4 inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej tj. Środowiskowy Dom Samopomocy w Kościanie, Centrum Interwencji Kryzysowej w Kościanie, Ośrodek Wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Kościanie i Dom dziennego i całodobowego pobytu seniora BUNIA.

W roku 2025 w ww. obiektach przeprowadzono 5 kontroli pod kątem sanitarnym i technicznym oraz 3 kontrole sprawdzające wykonanie obowiązków nałożonych decyzjami administracyjnymi lub wydanymi zaleceniami pokontrolnymi. Zostały wydane 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości oraz wydano 2 decyzje płatnicze (jedna decyzja za stwierdzone nieprawidłowości, jedna decyzja za przekroczenia badań wody ciepłej w kierunku *Legionela sp.*). Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały, że nieprawidłowości zostały usunięte. Stan sanitarno-techniczny obiektów ulega systematycznej poprawie.

4.3.3. Zakłady fryzjerskie, zakłady kosmetyczne, inne zakłady, w których są świadczone więcej niż jedna z usług (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej), zakłady odnowy biologicznej i zakłady tatuażu.

Stałym nadzorem objętych jest: 75 zakładów fryzjerskich, 87 zakładów kosmetycznych, 25 innych zakładów, w których są świadczone więcej niż jedna z usług, 23 zakłady odnowy biologicznej i 1 zakład tatuażu. Ogółem wykonano 61 kontroli. Stan sanitarny i techniczny w większości obiektów nie budził zastrzeżeń. W 5 zakładach kosmetycznych stwierdzono zły stan sanitarny. Nałożono mandaty karne o łącznej wysokości 1500 zł. Zły stan sanitarny stwierdzono również w jednym zakładzie fryzjerskim. Nałożono mandat karny w wysokości

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

100 zł. Ponadto w roku sprawozdawczym na zakłady kosmetyczne wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie w wyznaczonym terminie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym 1 decyzję zamykającą zakład kosmetyczny z uwagi na rażące zaniedbania sanitarne. Po ich usunięciu PPIS w Kościanie wydał decyzję uchylającą dając możliwość prowadzenia działalności usługowych w zakładzie kosmetycznym. Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, za czynności kontrolne wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w związku ze sprawowaniem bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zostało wydanych 5 decyzji opłatowych.

We wszystkich obiektach dezynfekcja prowadzona była w sposób prawidłowy. W obiektach stosowana jest dezynfekcja chemiczna, a w niektórych zakładach dodatkowo sterylizacja promieniami UV. W zakładach kosmetycznych do sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku stosowane są myjki ultradźwiękowe. Coraz częściej zakłady kosmetyczne zaopatrywane są w autoklawy.

Zabiegi związane z naruszeniem ciągłości tkanek wykonywane są w rękawiczkach jednorazowego użytku, przy pomocy jednorazowych narzędzi lub narzędzi wielokrotnego użytku. W zakładzie tatuażu sprzęt wykorzystywany przy świadczeniu usług jest jednorazowy, sterylnie zapakowany. Maszynki do tatuażu nie wymagają sterylizacji (posiadają wymienne końcówki jednorazowego użytku), podczas zabiegów są odpowiednio zabezpieczone.

Dezynfekcja sprzętu w obiektach prowadzona jest prawidłowo i z odpowiednią częstotliwością.

W czasie kontroli zwraca się uwagę na stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, wyposażenia i urządzeń zapewniających utrzymanie porządku i czystości w obiekcie, sposób przechowywania kosmetyków oraz narzędzi fryzjerskich i kosmetycznych, ich dezynfekcję i sterylizację, terminy ważności środków dezynfekcyjnych i postępowanie z bielizną. W kontrolowanych zakładach stosowano bieliznę jednorazowego oraz wielokrotnego użytku. Bielizna wielokrotnego użytku oddawana jest do pralni zewnętrznych lub prana poza obiektami usługowymi - w domach właścicieli. Odzież ochronna prana jest we własnym zakresie poza miejscem świadczenia usług lub oddawana do pralni razem z bielizną wielokrotnego użytku. W zakładach kosmetycznych zwraca się ponadto uwagę na sposób postępowania z odpadami infekcyjnymi związanymi z zanieczyszczeniem materiałem organicznym. W gabinetach traktowane są one jako odpady medyczne, które bezpośrednio po użyciu wyrzucane

są do szczelnych pojemników i usuwane zgodnie z przepisami o odpadach medycznych. Właściciele wówczas mają podpisane umowy na odbiór odpadów o kodzie 180 103 oraz dokumenty potwierdzające ich odbiór. Do czasu odbioru przechowywane są w sposób odpowiedni.

W celu podniesienia świadomości wśród właścicieli branży beauty, podczas kontroli przeprowadzono działania kontrolno-informacyjne z zakresu m.in.: postępowania z bielizną, prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji narzędzi, potrzeby przeglądów i czyszczenia klimatyzacji, zasad postępowania z odpadami medycznymi czy potrzeby datowania otwieranych kosmetyków. Wydawane są zalecenia w celu zaktualizowania procedur i ich stosowania.

4.3.4. Obiekty komunikacji publicznej

W tej grupie obiektów skontrolowano ogółem 2 obiekty PKP oraz 1 obiekt PKS. Budynki dworców PKP w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Przyległe tereny czyste i zadbane. Skontrolowane dworce nie są przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych (brak podjazdów oraz dostosowanych toalet). Stan sanitarno-techniczny uległ poprawie.

Nie stwierdzono zaniedbań w zakresie gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych.

4.3.5. Hotele i obiekty wczasowo–turystyczne

W ewidencji PSSE w Kościanie znajduje się 6 obiektów hotelarskich, 1 motel, 1 pensjonat, 10 obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie (w tym obiekty agroturystyki). Ogółem w tej grupie obiektów przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych.

Stan sanitarno-techniczny w obiektach, za wyjątkiem 3 nie budził zastrzeżeń.

W trzech obiektach stwierdzono nieprawidłowości pod względem sanitarno-technicznym. Zostały wydane dwie decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości, 2 decyzje rachunkowe za czynności kontrolne oraz 1 upomnienie za niewykonanie nakazów decyzji administracyjnej. Na jeden obiekt agroturystyczny został nałożony mandat karny w wysokości 400 zł.. Wydawane zostały zalecenia w celu poprawienia funkcjonowania obiektów pod względem sanitarnym. Jeden z kontrolowanych obiektów na czas prac remontowych zawiesił działalność w zakresie świadczenia usług noclegowych. Pozostałe przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień. Postępowanie z bielizną jest prawidłowe. Obiekty są wyposażone w wystarczającą ilość środków czystościowych i dezynfekcyjnych.

Wszystkie kontrolowane hotele i pozostałe obiekty tej grupy zaopatrywane są w wodę z wodociągów publicznych, natomiast ścieki odprowadzane są do sieci kanalizacji, zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni. Czystość bieżąca zachowana. Otoczenie obiektów czyste i zadbane.

Właściciele obiektów nie prowadzą monitoringu jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności w wodzie bakterii z rodzaju *Legionella sp.* Podczas kontroli właściciele informowani są o konieczności prowadzenia badań jakości ciepłej wody użytkowej w zakresie *Legionella sp.* oraz o zagrożeniach wynikających w przypadku skolonizowania sieci przez bakterie z rodzaju *Legionella sp.* Na obiektach zostały przeprowadzone działania kontrolno-informacyjne w tym zakresie w celu zwiększenia świadomości właścicieli.

4.3.6. Inne obiekty użyteczności publicznej

W tej grupie znajdują się obiekty takie jak: place zabaw, stadion sportowy, orliki, stacje paliw, cmentarze, prosekatorium, kostnice i dom pogrzebowy. Ogółem przeprowadzono 41 kontroli.

W grupie tych obiektów została wydana 1 decyzja administracyjna nakazująca usunięcie nieprawidłowości oraz 1 decyzja rachunkowa za czynności kontrolne. Pozostałe skontrolowane obiekty utrzymywane były w dobrym stanie sanitarno-technicznym i porządkowym. Gospodarka odpadami stałymi i ciekłymi prawidłowa. W celu poprawienia stanu sanitarnego i technicznego wydawane były zalecenia, a podczas kontroli prowadzono działania kontrolno-edukacyjne w celu podniesienia świadomości właścicieli.

5. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W podmiotach wykonujących działalność leczniczą, podczas prowadzonych kontroli, w celu podniesienia świadomości właścicieli podmiotów oraz zatrudnionego personelu, przeprowadzano działania edukacyjno-informacyjne dotyczące m.in.: zasad prawidłowej dezynfekcji powierzchni, prawidłowego transportu odpadów medycznych wewnątrz placówki, zasad właściwej klasyfikacji odpadów medycznych, potrzeby regularnego czyszczenia i odgrzybiania klimatyzacji, zagrożeń zdrowotnych związanych z występowaniem bakterii z rodzaju *Legionella sp.*, prawidłowego utrzymania czystości i higieny.

5.1. Obiekty lecznictwa zamkniętego

Na terenie powiatu kościańskiego funkcjonowały 2 obiekty lecznictwa zamkniętego:

1. Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne w Kościanie wraz z oddziałami: Oddział Leczenia Uzależnień w Kościanie i Oddział Psychiatryczny w Wonieściu.
2. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Kościanie.

W roku 2025 zostały skontrolowane 2 placówki. Łącznie przeprowadzono 9 kontroli (4 kontrole kompleksowe, 3 kontrole sprawdzające, 2 kontrole interwencyjne).

Łącznie zostały wydane 2 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości z terminem wykonania i 2 decyzje rachunkowe za czynności kontrolne.

Decyzje administracyjne zostały wydane z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykonania decyzji administracyjnych wykazały, że decyzje zostały wykonane w całości. Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte. Do PPIS w Kościanie wpłynęły dwie interwencje dotyczące zaniedbań sanitarnych, w tym nieprawidłowego postępowania z odpadami. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały, że złożone skargi były niezasadne.

W obiektach lecznictwa zamkniętego nadzorowano jakość wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków w ramach kontroli wewnętrznej. Jeden z podmiotów przekazał do PPIS w Kościanie sprawozdania z badań wody w celu wydania oceny. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie stwierdził, że w badanym zakresie woda spełniała wymagania określone w Załączniku nr 5 pkt A rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

5.2. Obiekty lecznictwa otwartego

Ewidencja Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie w 2025 r.:

- liczba podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	34
- liczba indywidualnych praktyk lekarskich ogółem	52
- liczba indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich	6
- liczba grupowych praktyk lekarskich	1
- liczba indywidualnych praktyk pielęgniarskich	20

W związku z przeprowadzonymi kontrolami bieżącymi nie wydano decyzji administracyjnych i decyzji płatniczych. Łącznie przeprowadzono 11 kontroli.

Stan sanitarny i techniczny obiektów należących do tej grupy nie budził zastrzeżeń. Placówki są dostosowane do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 402).

Podczas kontroli zwraca się szczególną uwagę na postępowanie z odpadami medycznymi (ich wytwarzanie, gromadzenie i przechowywanie). Postępowanie z odpadami było prawidłowe, zgodne z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1975). W zakresie bieżącej czystości i stanu sanitarnego w obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3. Gabinety profilaktyczne i pomocy przedlekarskiej w szkołach

Liczba obiektów w ewidencji PSSE w Kościanie – 20, z czego w roku 2025 kontrolą objęto 4 gabinety.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych gabinetów - dobry. Pomieszczenia czyste. Za czystość w obiektach odpowiada osoba zatrudniona przez szkołę. Środki czystościowe i sprzęt porządkowy zapewnia szkoła.

Skontrolowane higienistki nie wytwarzały odpadów medycznych. Ich gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej nie są traktowane jako gabinety zabiegowe, w których udziela się świadczeń medycznych. Zatem nie są wytwórcami odpadów medycznych.

Pomimo, że nie wszystkie higienistki wytwarzały odpady medyczne, wszystkie posiadały opracowane procedury postępowania z odpadami medycznymi oraz zapobiegawczo posiadały pojemniki przeznaczone do gromadzenia ww. odpadów. W razie ich wytworzenia higienistki znają zasady postępowania z odpadami medycznymi i postępują zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Podsumowanie

W roku 2025 Sekcja Higieny Komunalnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Kościanie podczas kontroli przeprowadziła liczne działania kontrolno-informacyjne w celu podniesienia świadomości wśród podmiotów i przedsiębiorców - 127 takich działań.

Stanowi to ok 80% ze wszystkich przeprowadzonych kontroli. Prowadzone działania edukacyjno-informacyjne nie zawsze przynoszą pożądane efekty i poprawę stanu sanitarnego w obiektach. Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej będą dążyć, aby świadomość wśród właścicieli obiektów była coraz większa.

6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy oraz nadzór nad chemikaliami

Główny cel działania związany jest z nadzorem nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy w celu zapobiegania powstania chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych oraz wyznaczenie i usunięcie niekorzystnych dla zatrudnionych osób czynników, a także wypracowanie lepszych warunków pracy. Stan zdrowia pracowników w znacznym stopniu zależy od zagrożeń zawodowych. Z tego powodu działania nadzоровe prowadzone są w zakresie zagadnień związanych z ochroną pracowników przed utratą zdrowia, która może nastąpić w wyniku oddziaływania szkodliwych czynników związanych ze środowiskiem pracy, takich jak czynniki fizyczne (np. hałas, wibracja), czynniki chemiczne czy czynniki biologiczne.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego zasadniczymi kierunkami działania realizowanymi podczas sprawowanego bieżącego nadzoru przez Sekcję Higieny Pracy w 2025 roku były:

- działania kontrolne i edukacyjne w zakresie warunków pracy i oceny narażenia zawodowego pracowników narażonych na procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym,
- czynności kontrolne w zakładach pracy, w zakresie wywiązywania się pracodawców z obowiązków wynikających z art. 23c ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. – Prawo atomowe (Dz. U.2026 poz.1) oraz czynności edukacyjne mające na celu przekazywanie informacji dotyczących rakotwórczego pierwiastka jakim jest radon; wskazywano na miejsca występowania, skutki działania, sposoby zapobiegania lub ograniczania narażenia na radon; dodatkowo opracowano ulotkę w formie drukowanej, zawierającą najważniejsze informacje dotyczące radonu, którą przekazywano pracodawcom,

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

- realizowanie zadań związanych z nadzorem nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, detergentami i prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, a także zbieranie informacji z zakresu legalnego obrotu prekursorami narkotyków,
- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych, w szczególności stosowanymi jako środki mięczakobójcze, robakobójcze i produkty do zwalczania innych bezkręgowców (Kat.III gr. 16), kontrola produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna oraz materiałów, kontrola produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej, kontrola realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych,
- nadzór nad produktami kosmetycznymi (producenci, osoby odpowiedzialne, importerzy), w tym kontrola jakości mikrobiologicznej produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci oraz kontrola produktów kosmetycznych stosowanych do wykonywania tzw. tatuaży z henny,
- prowadzenie działań w zakresie monitorowania pojawiania się nowych produktów, substancji psychoaktywnych, skutków wywołanych ich użyciem i miejsc występowania, prowadzenie działań profilaktycznych oraz współpracowanie z innymi jednostkami w aspekcie podnoszenia wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków zastępczych, substancji psychoaktywnych,
- realizacja wspólnotowych projektów BEF-3 oraz REF-13,
- kontrola w ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów zawierających metanol w zakresie obowiązujących ograniczeń,
- działania kontrolne w zakresie ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych - w zakładach pracy.

W roku 2025 w ewidencji Sekcji Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie zarejestrowanych było 281 zakładów, które zatrudniały ogółem 8499 pracowników.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Liczba zatrudnionych w zakładzie pracy	Liczba zakładów pracy w roku 2025
do 9	120
10-49	117
50-249	40
>250	4
RAZEM	281

Tabela nr 7. Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2025.

W roku 2025 kontrolą objęto 50 zakładów pracy, przeprowadzając w nich 53 kontrole. Najliczniejszą grupę skontrolowanych zakładów stanowiły zakłady branży metalowej, sektora drzewnego (tartaki, zakłady stolarskie), zakłady stosujące substancje i mieszaniny chemiczne, a także podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne oraz produkty biobójcze.

Pozostałe kontrole były prowadzone w zakładach o największych zagrożeniach zawodowych, budzących zastrzeżenia pod względem sanitarno-technicznym oraz tych, w których wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy odbiegały od wymagań określonych przepisami.

Prowadzono nadzór nad zakładami pracy, w których pracownicy narażeni są na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, kontynuowano nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi stwarzającymi zagrożenie dla zdrowia.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości podczas kontroli wydano 3 decyzje administracyjne.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (1 nakaz), stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higienicznosanitarnych (4 nakazy), oceny ryzyka zawodowego (1 nakaz), stosowanych w działalności substancji i mieszanin chemicznych (1 nakaz).

W trakcie przeprowadzonych kontroli w 2025 roku w ramach nadzoru nad warunkami higieny pracy zbierano informację na temat przestrzegania zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w nadzorowanych zakładach. Działania te miały na celu ustalenie stanu faktycznego dotyczącego respektowania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U.2024 poz.1162, z późn.zm.).

6.1. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy

Od wielu lat dominującym czynnikiem szkodliwym w kontrolowanych zakładach na terenie powiatu kościańskiego jest hałas. Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego natężenia (NDN) hałasu dotyczyło 396 pracowników, zatrudnionych w 34 zakładach.

Ze względów technologicznych z reguły niemożliwe jest wyeliminowanie tego czynnika szkodliwego ze środowiska pracy. W związku z tym działania podejmowane przez Sekcję Higieny Pracy obejmują przede wszystkim nadzór nad wypełnieniem przez pracodawców obowiązków wynikających z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy przy pracach związanych z narażeniem na hałas.

Wymagane jest między innymi oznakowanie w zakładzie stref zagrożonych hałasem, zaopatrzenie pracowników w środki ochrony słuchu i egzekwowanie ich stosowania, sporządzenie i wprowadzenie w życie programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas oraz informowaniu pracowników o ryzyku zawodowym.

W większości przypadków przestrzegany jest obowiązek stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej na stanowiskach pracy, na których stwierdzone są przekroczenia dopuszczalnych norm higienicznych.

Ponadto w wyniku prowadzonego nadzoru stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, które dotyczyły:

- pyłów - 59 pracowników w 6 zakładach (pyłów drewna - 31 pracowników, pyłów niesklasyfikowanych ze względu na toksyczność – 21 pracowników, pyłów organicznych - 7 pracowników),

- czynników chemicznych - 28 pracowników w 7 zakładach (krzemionki krystalicznej - 1 pracownik, manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu na Mn - 22 pracowników, cementu portlandzkiego - 2 pracowników, tlenku diazotu - 3 pracowników).

Łącznie na ponadnormatywne stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy narażonych było 488 pracowników.

6.2. Substancje chemiczne i ich mieszaniny, czynniki i procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym

W roku 2025 pod kątem narażenia na substancje chemiczne i ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym przeprowadzono 16 kontroli. Skontrolowano zakłady m.in.: sektora obróbki drewna, dystrybucji paliw na stacjach paliw, obróbki metali, kamieniarstwa, mechaniki pojazdowej. W trakcie kontroli zwracano uwagę na działania profilaktyczne obejmujące ograniczenie występowania czynnika rakotwórczego, mutagennego lub reprotoksycznego, ograniczenie liczby pracujących z tymi czynnikami do niezbędnego minimum, stosowanie na stanowiskach pracy właściwej wentylacji ogólnej i miejscowej, stosowanie środków ochrony indywidualnej, informowanie pracowników o potencjalnych skutkach zdrowotnych, wykonywanie profilaktycznych badań lekarskich z uwzględnieniem właściwego zakresu tych badań, wykonywanie badań środowiska pracy, a w przypadku stwierdzenia przekroczeń podejmowanie działań zmierzających do obniżenia stężeń poniżej NDS. Kontrolowano prowadzenie rejestrów czynników rakotwórczych, mutagennych lub reprotoksycznych pod kątem: wykazu stanowisk pracy, na których występuje narażenie, liczby pracowników pracujących w narażeniu, rodzaju podjętych środków i działań ograniczających stopień narażenia. Pracownicy mający kontakt z tymi czynnikami wyposażeni są w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej. Pracownicy objęci są szkoleniami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, podczas których informowano o skutkach zdrowotnych wynikających ze styczności z czynnikami rakotwórczymi, mutagennymi lub reprotoksycznymi. W skontrolowanych zakładach w narażeniu na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne pracowało 355 osób, w tym 38 kobiet. Wykazano nieprawidłowość, która dotyczyła braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy.

6.3. Czynniki biologiczne

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu kościańskiego przeprowadzono 13 kontroli w zakładach, w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi. Były to m.in.: zakłady sektora spożywczego, oczyszczania ścieków, recyklingu odpadów, utylizacyjnego oraz hodowli zwierząt, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia. Ogółem na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 2 i 3 grupy zagrożenia narażonych było 353 pracowników.

Dane te zostały ustalone w oparciu o informacje zawarte w ocenach ryzyka zawodowego przeprowadzonych na stanowiskach pracy.

Przeprowadzone kontrole wykazały, że pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych zmniejszających narażenie pracowników, m.in. zapewniają środki ochrony indywidualnej, środki do odkażania skóry, właściwe (bezpieczne) warunki spożywania posiłków i napojów, instrukcje stanowiskowe, procedury, a także proponują uodpornienie przy pomocy dostępnych szczepionek.

W roku 2025 podczas kontroli pod kątem narażenia na czynniki biologiczne stwierdzono nieprawidłowość dotyczącą braku uwzględnienia czynników biologicznych w ocenie ryzyka zawodowego.

6.4. Choroby zawodowe

Choroba zawodowa to pojęcie medyczno-prawne określające chorobę ujętą w wykazie chorób zawodowych, spowodowaną działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, albo w związku ze sposobem wykonywania pracy. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kościanie, realizując zadania dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy, prowadziła również postępowania administracyjne w zakresie występowania chorób zawodowych.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kościanie w 2025 roku wpłynęło 5 zgłoszeń podejrzenia choroby zawodowej.

W 2025 roku zostały wydane 3 decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych dot. narządu głosu (poz. 15 wykazu chorób zawodowych).

6.5. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi

W roku 2025 roku w ramach nadzoru nad substancjami i ich mieszaninami przeprowadzono 38 kontroli u stosujących w działalności zawodowej chemikalia, 13 kontroli u wprowadzających do obrotu oraz 1 kontrolę u producenta substancji chemicznych. Podczas kontroli stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji i mieszanin chemicznych. Stwierdzono brak kart charakterystyki dla stosowanych w działalności zawodowej chemikaliów oraz aktualnego spisu tych produktów.

Podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów tych substancji i ich mieszanin, kart charakterystyki oraz opakowań zabezpieczających przed ich szkodliwym działaniem. Ponadto, szczególną uwagę zwracano na stosowanie środków zapewniających pracownikom ochronę ich zdrowia i życia. Sprawdzone również warunki magazynowania substancji i ich mieszanin chemicznych.

W 2025 roku Sekcja Higieny Pracy realizowała wspólnotowy projekt REF-13 dotyczący sprzedaży online substancji, ich mieszanin. Dokonano kontroli aukcji internetowych dot. wprowadzania chemikaliów przez podmioty z powiatu kościańskiego i stwierdzono zarówno oferty prawidłowe oraz nieprawidłowe, które zostały dostosowane do obowiązujących przepisów, po wydaniu pouczeń słownych.

W ramach projektu wspólnotowego BEF-3 dotyczącego zgodności pomiędzy charakterystykami produktów biobójczych (SPC), a kartami charakterystyk i etykietami tych produktów, przeprowadzono kontrolę u użytkownika zawodowego, stosującego w swojej działalności produkty biobójcze. W toku kontroli stwierdzono uchybienia dotyczące produktu, które zostały przekazane do właściwej terenowo stacji sanitarno-epidemiologicznej.

6.6. Nadzór nad produktami kosmetycznymi

W 2025 roku w ramach prowadzonego nadzoru nad kosmetykami przeprowadzono 3 kontrole. Przekazano dwa produkty do kontroli jakości mikrobiologicznej produktów kosmetycznych przeznaczonych dla niemowląt i małych dzieci oraz dokonano kontroli stosowanych produktów kosmetycznych podczas miejskich imprez okolicznościowych dla dzieci. W wyniku prowadzonych działań kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.7. Nadzór nad środkami zastępczymi

W 2025 roku przeprowadzono 4 kontrole w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych, podczas których nie stwierdzono w obrocie takich środków. W 2025 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kościanie nie wpłynęły informacje o pojawiających się obiektach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych. Na terenie powiatu kościańskiego nie zidentyfikowano przypadków dystrybucji oraz sprzedaży środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych i w związku z powyższym nie było konieczności podejmowania wspólnych kontroli z Policją lub innymi służbami.

Na bieżąco prowadzony jest monitoring zatruc oraz podejrzeń zatruc środkami zastępczymi dzięki nawiązanej współpracy z Wielkopolskim Centrum Neuropsychiatrycznym w Kościanie i Samodzielnym Publicznym ZOZ w Kościanie. W 2025 roku umieszczono w Systemie Monitorowania Informacji o Dopalaczach 14 wpisów na podstawie zgłoszeń przekazanych przez Samodzielny Publiczny ZOZ w Kościanie.

Podsumowanie

Podstawowym celem działalności Sekcji Higieny Pracy jest ochrona zdrowia pracowników, nadzór nad czynnikami szkodliwymi, zapobieganie chorobom zawodowym, monitorowanie warunków pracy i ich zgodności z przepisami.

W kontekście powiatu kościańskiego analiza środowiska pracy wskazuje, że hałas jest najczęściej występującym czynnikiem szkodliwym. Dotyczy głównie branż produkcyjnych i stanowi istotne ryzyko rozwoju chorób zawodowych (np. ubytku słuchu). W związku z tym ważne jest objęcie szczególną kontrolą przedsiębiorstw, gdzie występują znaczne przekroczenia NDN hałasu, promowanie rozwiązań technicznych ograniczających emisję hałasu, edukacja zarówno pracodawców oraz pracowników w zakresie skutków długotrwałego narażenia, co jest obecnie realizowane w ramach działań Sekcji Higieny Pracy i będzie kontynuowane.

Warto również zwrócić uwagę na czynniki rakotwórcze, mutagenne oraz reprotoksyczne występujące w środowisku pracy, które stanowią zagrożenie zdrowotne. Działania obejmujące te zagadnienia są już prowadzone i będą sukcesywnie rozszerzane o identyfikację zakładów pracy, w których występują czynniki reprotoksyczne.

Skupione są one na zwiększeniu świadomości pracodawców oraz pracowników dot. identyfikacji stanowisk pracy z potencjalnym narażeniem na czynniki rakotwórcze, mutagenne oraz reprotoksydyczne, kontrolę dokumentacji pod kątem spełnienia wymagań wynikających z obowiązujących rozporządzeń w tym zakresie, weryfikację pomiarów czynników chemicznych w środowiskach pracy przy procesach produkcyjnych powodujących uwalnianie się czynników rakotwórczych, mutagennych oraz reprotoksydycznych lub w przypadku stosowania chemikaliów o takiej klasyfikacji.

Realizacja powyższych kierunków powinna doprowadzić do zmniejszenia narażenia na czynniki szkodliwe, poprawy warunków pracy, wzrostu świadomości na temat zagrożeń w środowisku pracy oraz ograniczenia ryzyka zawodowego i tym samym liczby chorób zawodowych. Działania Sekcji Higieny Pracy będą ukierunkowane na edukację i kontrolę w zakresie czynników szkodliwych mogących występować na stanowiskach pracy.

Sukcesywnie, w ramach prowadzonych kontroli będą przeprowadzane działania edukacyjno-informacyjne dot. narażenia na radon, promieniotwórczy gaz będący czynnikiem powodującym nowotwory płuc.

7. Ocena stanu sanitarnego w zakresie Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2025 roku nadzorem sanitarnym objęto 210 obiektów stałych takich jak: żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, punkty przedszkolne, szkoły podstawowe, licea ogólnokształcące, zespoły szkół, placówki wsparcia dziennego, placówki wychowania pozaszkolnego oraz place zabaw. Łącznie, w roku sprawozdawczym, przeprowadzono 137 kontroli obiektów.

Działalność w zakresie higieny dzieci i młodzieży koncentrowała się w ciągu danego roku na prowadzeniu bieżącego nadzoru z uwzględnieniem:

- oceny warunków sanitarno–higienicznych w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3,
- oceny przestrzegania realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w podległych placówkach,
- oceny stanu technicznego i porządkowego pomieszczeń tj. sal zajęć, korytarzy, sal gimnastycznych wraz z ich zapleczem, terenów przyszkolnych (boisk, placów zabaw),

- oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w podległych obiektach pod kątem posiadanej infrastruktury,
- oceny warunków sanitarno–higienicznych i sanitarno–technicznych pracy ucznia,
- oceny mebli szkolnych i sprzętu sportowego pod kątem posiadanych certyfikatów,
- oceny stanu sanitarno–technicznego placów zabaw zarówno przy placówkach oświatowo – wychowawczych, jak i na terenach rekreacyjnych,
- oceny posiadania przez podległe placówki wentylacji grawitacyjnej oraz mechanicznej,
- oceny warunków wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu.

Dodatkowo, w 2025 roku, w 6 szkołach podstawowych i 4 zespołach szkół funkcjonujących na terenie powiatu dokonano oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, a dostosowanie mebli do warunków antropometrycznych uczniów oceniono w 6 przedszkolach i 4 szkołach podstawowych.

7.1. Remonty przeprowadzone w placówkach w roku sprawozdawczym

Zgodnie z przeprowadzoną oceną przygotowania placówek do nowego roku szkolnego oraz z informacjami uzyskanymi podczas bieżących kontroli w roku sprawozdawczym stwierdzono, że placówki działające na terenie powiatu kościańskiego, w miarę możliwości, przeprowadziły prace remontowo – przygotowawcze oraz prace konserwatorskie.

Prace te obejmowały:

- remont zaplecza sportowego – małej sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Kościanie, gdzie dokonano renowacji podłogi z wymianą parkietu oraz zamontowano nowe ogrzewanie oraz małej sali gimnastycznej wraz z zapleczem w Szkole Podstawowej nr 4 im. Mariana Koszewskiego w Kościanie, gdzie wykonano szpachlowanie, gipsowanie i malowanie ścian pomieszczeń, szlifowanie i malowanie podłogi na sali sportowej oraz wymianę stolarki drzwiowej,
- częściową wymianę sieci sanitarno-kanalizacyjnej,
- prace remontowe zaplecza kuchennego – wymiana płytek ściennych, malowanie pomieszczeń, wymiana mebli,
- wymianę wyciągów kuchennych i montaż klimatyzacji w pracowni gastronomicznej,

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

- wymianę drzwi wejściowych w budynku C i B oraz renowację drzwi wejściowych w budynku A w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Kasprowicza w Nietążkowie,
- naprawę dachu oraz renowację parkietu w hali sportowej w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Jana Kasprowicza w Nietążkowie,
- przygotowanie pracowni tematycznych – malowanie pomieszczeń i zakup niezbędnego wyposażenia,
- malowanie zaplecza kuchennego, części sal lekcyjnych, sanitariatów, świetlicy,
- modernizację oświetlenia w salach lekcyjnych, świetlicy, ciągach komunikacyjnych, szatniach, gabinetach i pomieszczeniach technicznych w Zespole Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie,

Zdjęcie nr 1. Zmodernizowane oświetlenie w Zespole Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie – sala lekcyjna

Zdjęcie nr 2. Zmodernizowane oświetlenie w Zespole Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie – korytarz szkolny

- ocieplenie fundamentów, ścian i stropów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę źródła ciepła, montaż instalacji fotowoltaicznej w budynku Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kielczewie,

Zdjęcie nr 3. Wyremontowany budynek Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej zlokalizowany w Kielczewie

- montaż windy w budynku Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kielczewie,

Zdjęcie nr 4. Winda w budynku Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej zlokalizowanym w Kielczewie

- prace porządkowe i konserwatorskie na terenach przyszkolnych (boiska, place zabaw, tereny rekreacyjne);
- konserwację urządzeń na placach zabaw.

Ponadto w 2025 roku przy Szkole Podstawowej w Czempiniu otwarto nową salę sportową, która została połączona z budynkiem szkoły łącznikiem, umożliwiającym szybkie przejście bez konieczności wychodzenia na zewnątrz. W budynku zlokalizowano również zaplecze sanitarno-szatniowe podzielone na odrębne zespoły szatni dla chłopców i dla dziewcząt.

Dodatkowo w 2025 roku, na terenie miasta Kościana powstały nowe obiekty przeznaczone do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – Klub dziecięcy Beniaminek przy ul. Sienkiewicza,

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Klub dziecięcy przy ul. Słowackiego oraz Klub dziecięcy Kościankowe Smyki zlokalizowany przy ul. Ludmiły Klaus.

Zdjęcie nr 5. Sala zajęć w Klubie dziecięcym Kościankowe Smyki w Kościanie

Na terenie gminy Czempień powstał Żłobek Samorządowy, którego organem prowadzącym jest Gmina Czempień. Budynek wraz z infrastrukturą towarzyszącą – placem zabaw rozpoczął funkcjonowanie we wrześniu 2025 roku.

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

**Zdjęcie nr 6. Sala zajęć w Żłobku Samorządowym
w Czempiniu**

**Zdjęcie nr 7. Plac zabaw w Żłobku Samorządowym
w Czempiniu**

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Nowe obiekty oświatowe powstały również na terenie gminy Kościan. W Bonikowie, w nowo oddanym do użytku budynku, otwarto Klub dziecięcy Przystanek Maluchowo oraz Przedszkole Publiczne „Kreskówka”.

Zdjęcie nr 8. Sala zajęć w Klubie dziecięcym Przystanek Maluchowo w Bonikowie

**Zdjęcie nr 9. Sanitariat w Przedszkolu Publicznym „Kreskówka”
w Bonikowie**

7.2. Higiena procesu nauczania – higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2025 roku ocena rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzona została w 18 placówkach. Plan zajęć oceniony został w 11 szkołach funkcjonujących samodzielnie – 10 szkołach podstawowych i 1 liceum oraz 7 zespołach szkół. Analizy dokonano w odniesieniu do 297 oddziałów. Nieprawidłowości stwierdzono w 125 oddziałach w 14 szkołach (tab.8.).

Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych				
Rodzaj placówki	Ocenie poddano rozkład zajęć lekcyjnych		Stwierdzono nieprawidłowości	
	ilość placówek	ilość oddziałów	ilość placówek	ilość oddziałów
Szkoły podstawowe	10	168	7	78
Liceum Ogólnokształcące	1	25	1	18
Zespoły szkół	7	104	6	29
Razem:	18	297	14	125

Tabela nr 8. Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych.

Zgodnie z wyjaśnieniami uzyskanymi od Dyrektorów szkół nieprawidłowości stwierdzone podczas analizy rozkładu zajęć lekcyjnych wynikają z organizacji pracy placówki, a także, podobnie jak w latach ubiegłych, podyktowane są niewystarczającą bazą lokalową w stosunku do liczby korzystających uczniów oraz dowozami uczniów.

7.3. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na sprzęt sportowy i meble szkolne

W roku sprawozdawczym, w trakcie bieżących kontroli sanitarnych, dokonywano oceny posiadania przez szkoły i przedszkola certyfikowanych mebli szkolnych i sprzętu sportowego.

Spośród 18 skontrolowanych przedszkoli oraz 2 punktów przedszkolnych wszystkie posiadają meble certyfikowane w 100%. Również zdecydowana większość szkół na terenie powiatu posiada 100% mebli certyfikowanych, spełniających wymagania ergonomii. Spośród 11 skontrolowanych szkół funkcjonujących samodzielnie 8 placówek posiada 100% certyfikowanych mebli, a 3 placówki posiadają meble certyfikowane w ponad 50%. Kontrole przeprowadzone w zespołach szkół wykazały natomiast, że 8 skontrolowanych placówek posiada meble certyfikowane w 100% (tab.9).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Meble nie posiadające certyfikatów	Odsetek mebli z certyfikatami wynosi			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego	0	0	0	0	20
Szkoły podstawowe	0	0	0	2	8
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	0	8
Razem	0	0	0	3	35

Tabela nr 9. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble.

Biorąc pod uwagę odsetek urządzeń i sprzętów sportowych z certyfikatami wszystkie przedszkola oraz punkty przedszkolne objęte kontrolą posiadają 100% certyfikowanego sprzętu sportowego. W ramach 10 skontrolowanych szkół podstawowych stwierdzono, że 7 szkół posiada powyżej 50% certyfikowanego sprzętu sportowego, natomiast pozostałe 3 posiadają 100% urządzeń i sprzętów sportowych posiadających certyfikaty. W przypadku 7 skontrolowanych placówek należących do zespołów szkół 6 z nich posiada sprzęt sportowy certyfikowany w 100%, a odsetek certyfikowanego sprzętu sportowego w pozostałych 2 skontrolowanych placówkach wynosi powyżej 50% (tab. 10).

Rodzaj placówek	Liczba placówek skontrolowanych, w których stwierdzono:				
	Wyłącznie sprzęt sportowy zakupiony przed 1997r.	Odsetek sprzętu i urządzeń z certyfikatami			
		do 25%	do 50%	powyżej 50%	100%
Przedszkola	0	0	0	0	20
Szkoły podstawowe	0	0	0	7	3
Licea	0	0	0	1	0
Zespoły szkół	0	0	0	2	6
Razem	0	0	1	10	31

Tabela nr 10. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy

7.4. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach

Spośród 20 skontrolowanych w 2025 roku placówek szkolnych gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej posiada 17 z nich (w tym 8 szkół podstawowych, liceum ogólnokształcące i 8 zespołów szkół). W pozostałych 3 placówkach oświatowych profilaktyczną opiekę zdrowotną zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie obiektu (tab.11).

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Rodzaj Placówki	Liczba szkół posiadających gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	Liczba szkół w których pomoc zapewniono w pomieszczeniach zastępczych na terenie placówki	Liczba szkół, w których pomoc jest świadczona poza terenem placówki
Szkoły Podstawowe	8	2	0
Licea ogólnokształcące	1	0	0
Zespoły Szkół	8	1	0
Razem:	17	3	0

Tabela nr 11 .Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach.

Spośród 20 skontrolowanych w 2025 roku placówek szkolnych tylko 14 z nich zapewnia uczniom opiekę stomatologiczną. Na terenie jednej ze szkół podstawowych funkcjonuje gabinet stomatologiczny. Opieka stomatologiczna zorganizowana w oparciu o umowę zawartą przez organ prowadzący z gabinetem stomatologicznym zlokalizowanym poza terenem szkoły funkcjonuje w 6 placówkach. Z kolei w 7 placówkach na terenie powiatu opieka stomatologiczna w szkołach zapewniona jest poprzez dentobus (w gminach Śmigiel oraz Krzywiń).

7.5. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Z przeprowadzonych w 2025 roku kontroli wynika, że we wszystkich skontrolowanych placówkach prowadzone jest dożywianie uczniów. W 9 szkołach posiłki przygotowywane są na miejscu, a w kolejnych 10 placówkach posiłki są dowożone przez firmy zewnętrzne. W 7 szkołach ciepłe posiłki stanowią obiady jednodaniowe, a w 12 placówkach zapewniono obiady pełne dwudaniowe. Z ciepłych posiłków wydawanych w szkołach korzysta ogółem 2081 uczniów. Ponadto w 2 szkołach funkcjonują sklepiki szkolne, a w 11 szkołach funkcjonują

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

automaty z żywnością. Posiłki dofinansowane stanowią blisko 9,5% wszystkich obiadów wydawanych w szkołach (tab. 12).

Rodzaj Placówki	Wydawanie ciepłych posiłków						Liczba dzieci i młodzież korzystających z posiłków dofinansowanych
	Liczba placówek			Liczba dzieci i młodzieży korzystających z:			
	OGÓLEM	Obiady pełne	Obiady jednodaniowe	OGÓLEM	obiadów pełnych	Obiadów jednodaniowych	
Szkoły Podstawowe	10	7	3	1366	1191	175	83
Licea ogólnokształcące	1	1	0	210	210	0	1
Zespoły Szkół	8	4	4	505	245	260	112
Razem:	19	12	7	2081	1646	435	196

Tabela nr 12. Prowadzenie dożywiania w szkołach

7.6. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2025 roku na terenie powiatu kościańskiego, zarówno w okresie zimowym, jak i letnim, zorganizowano 64 turnusy wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Wszystkie turnusy zostały zgłoszone w ogólnopolskiej, elektronicznej bazie wypoczynku MEN. Łącznie, w czasie trwania akcji wypoczynku, skontrolowano 21 turnusów wypoczynku, w tym: 6 turnusów wypoczynku zimowego oraz 15 turnusów wypoczynku letniego. W 2025 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, jako formy zorganizowanego wypoczynku przeważały te organizowane w miejscu zamieszkania, czyli półkolonie.

W wyniku kontroli ustalono, że z wypoczynku zorganizowanego na terenie powiatu kościańskiego w 2025 roku skorzystało łącznie 823 dzieci. Z kontroli przeprowadzonych podczas akcji zima i akcji lato wynika, że obiekty zostały właściwie przygotowane i zapewniały bezpieczne oraz higieniczne warunki wypoczynku, a ich stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.

7.7. Profilaktyka wad postawy

W roku 2025 przeprowadzono w 10 placówkach oświatowych ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych. Oceną objęto łącznie 84 oddziały szkoły podstawowej, a badaniu poddanych zostało 1461 uczniów. Przeprowadzone badanie wskazało, że prawidłową wagę tornistra szkolnego, która stanowiła do 10% masy ciała dziecka, posiadało 644 uczniów. Ponadto przeprowadzone pomiary wskazały, że 640 uczniów posiadało tornister, którego waga mieściła się w zakresie 10-15% masy ciała danego dziecka. Wagę tornistra szkolnego, która stanowiła powyżej 15% wagi danego ucznia odnotowano w przypadku 177 osób.

Zdjęcie nr 10. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół Gminy Kościan Przedszkole i Szkoła Podstawowa w Racocie

Zdjęcie nr 11. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół Gminy Kościan Przedszkole i Szkoła Podstawowa w Racocie

W nawiązaniu do działań związanych z profilaktyką wad postawy, w 2025 roku dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do warunków antropometrycznych uczniów w 10 placówkach oświatowych. Ocenę przeprowadzono w 6 przedszkolach i 4 szkołach podstawowych w odniesieniu do 1207 stanowisk. Podczas przeprowadzonej oceny nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przeprowadzone w roku 2025 kontrole pokazały, że wszystkie skontrolowane placówki zapewniają uczniom miejsce na pozostawienie w szkole części podręczników i przyborów szkolnych – szafki uczniowskie z indywidualnymi skrytkami zapewnione w 17 placówkach, pozostałe skontrolowane obiekty zapewniają inne miejsce przeznaczone na ten cel – wyznaczone półki w salach zajęć lub bibliotece.

Podsumowanie

W 2025 roku odnotowano zmiany w ewidencji nadzorowanych placówek – powstał jeden żłobek samorządowy, cztery kluby dziecięce, jedno przedszkole publiczne oraz jedna świetlica opiekuńczo-wychowawcza. Nie odnotowano pogorszenia warunków pobytu dzieci w jednostkach oświatowych w porównaniu z rokiem ubiegłym. W podległych obiektach sukcesywnie przeprowadzane są remonty, które przyczyniają się do poprawy warunków sanitarno-higienicznych panujących w placówkach oraz mają znaczny wpływ na poprawę estetyki i funkcjonalności samych budynków oraz ich otoczenia. W części placówek funkcjonują dowozy uczniów na zajęcia i mają one znaczący wpływ na tworzenie tygodniowego planu zajęć lekcyjnych. Nieprawidłowości odnotowywane w zakresie rozkładu zajęć lekcyjnych w dużej mierze uzależnione są od organizacji pracy placówki i dowozów uczniów, ale także zależą od niewystarczającej bazy lokalowej szkoły. Dokonywane podczas kontroli pomiary temperatury w pomieszczeniach placówek pokazały, że temperatura jest prawidłowa – w okresie zimowym nie odnotowano wartości mniejszych niż wymagane. Podczas rozmów prowadzonych z Dyrektorami jednostek oświatowych uzyskano informacje, że w placówkach pojawiają się przypadki wszawicy – w takiej sytuacji przez Dyrektorów niezwłocznie podejmowane są działania mające na celu zlikwidowanie problemu. Podczas kontroli bieżących prowadzone są działania informacyjno-edukacyjne dotyczące między innymi tematyki wszawicy. Podobnie jak w latach poprzednich, w placówkach zlokalizowanych w budynkach objętych nadzorem konserwatora zabytków występuje problem z wentylacją grawitacyjną w salach zajęć. Ważnym aspektem poruszonym podczas prowadzonych działań jest również profilaktyka wad postawy. Przeprowadzone kontrole wykazały, że we wszystkich skontrolowanych placówkach zapewnione zostały miejsca na pozostawienie części podręczników i przyborów szkolnych, z których chętnie korzystają uczniowie. Ponadto placówki zapewniają certyfikowane meble – stoły i krzesła – które dostosowane są do wymagań ergonomii uczniów.

8. Stan sanitarny obiektów Żywności i Żywienia

W ewidencji Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Kościanie w roku 2025 znajdowało się 1275 zakładów, w tym 1249 obiektów żywieniowo-żywnościowych, 2 zakłady produkujące opakowania przeznaczone do kontaktu z żywnością oraz 24 miejsca obrotu przedmiotami użytku. Przeprowadzono ogółem 366 kontroli, w tym 39 kontroli interwencyjnych (24 kontrole w związku z interwencjami klientów oraz 15 kontroli w związku z powiadomieniami w systemie RASFF). Interwencje konsumentów dotyczyły przede wszystkim stwierdzenia w sprzedaży przeterminowanych środków spożywczych, niewłaściwego stanu sanitarnego oraz złej jakości potraw. Ze wszystkich obiektów w ewidencji 577 zakładów zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka, 570 zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka, 128 do kategorii wysokiego ryzyka.

W 1241 obiektach żywieniowo-żywnościowych wprowadzone zostały zasady dobrej praktyki higienicznej, w 214 zakładach wdrożono zasady systemu HACCP, które są ważnym instrumentem mającym na celu pomoc przedsiębiorstwom sektora spożywczego w zakresie zachowania zgodności z zasadami higieny żywności.

Rok	Liczba obiektów	Liczba kontroli	w tym kontroli interwencyjnych	Liczba obiektów w których wprowadzono GHP/GMP	Liczba obiektów w których wdrożono zasady HACCP
2025	1275	366	39	1241	214
2024	1375	384	27	965	206

Tabela nr 13. Dane dot. liczby obiektów oraz kontroli

W 2025 r. pobrano ogółem do badań 189 próbek, z czego:

- 112 zbadano mikrobiologicznie,
- 77 próbek pobrano do badań chemicznych.

112 próbek przekazano do Laboratorium w PSSE w Lesznie, 77 próbki przekazano do Laboratorium w WSSE w Poznaniu oraz do innych laboratoriów zewnętrznych.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Rok	Liczba pobranych próbek	zbadanych środków spożywczych	zbadanych mikrobiologicznie	zbadanych chemicznie	zbadanych materiałów do kontaktu z żywnością	Liczba próbek kwestionowanych
2025	189	187	112	75	2	5
2024	175	169	113	56	6	10

Tabela nr 14. Dane dot. pobranych próbek

W 2025 roku wydano 312 decyzji, z czego 152 to rachunki wydane w formie decyzji, 4 decyzje wydano w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego, 64 decyzje zatwierdzające, 92 decyzje wykreślające zakłady z rejestru oraz decyzje zmieniające.

Nałożono 54 mandaty na sumę 18 200 zł.

Rok	Liczba wydanych decyzji	w tym wydanych decyzji płatniczych	W tym decyzji merytorycznych	W tym decyzji zatwierdzających	W tym decyzji zmieniających, wykreślających
2025	312	152	4	64	92
2024	381	169	6	73	133

Tabela nr 15. Dane dot. postępowań administracyjnych

8.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2025 r. pobrano do badań 165 próbek środków spożywczych. W kierunku mikrobiologicznym pobrano 102 próbki. Zakwestionowaniu uległo 5 próbek ze względu na obecność *Salmonella* spp. w produkcie pn. „Karkówka marynata słodko-pikantna GRILL HAUSE i jest pysznie!”. Po otrzymaniu w sobotę informacji z Laboratorium PSSE w Lesznie o zakwestionowaniu próbek, bezzwłocznie przeprowadzono kontrolę w sklepie, w którym dokonano poboru. Zobowiązano kierownika rejonu do sprawdzenia czy w innym sklepie sieci nie znajduje się zakwestionowany produkt. Przekazano wyniki do producenta oraz do inspekcji weterynaryjnej sprawującej nadzór nad zakładem produkcyjnym.

Do badań w kierunku chemicznym pobrano 63 próbki – żadna z próbek nie uległa zakwestionowaniu.

8.2. Importowane środki spożywcze

Pobrano 22 próbki z importu i UE

W roku 2025 pobrano do badań 22 próbki środków spożywczych z UE i z importu, w tym:

- 5 próbek „Papryka ostra” - (mikrobiologia) import,
- 5 próbek „Łosoś atlantycki” (mikrobiologia) import,
- 1 próbka „Olej kokosowy” - (WWA) import,
- 1 próbka – „Jagody mrożone” - (nadchlorany) import,
- 1 próbka „Kokos” - (metale) import,
- 1 próbka „Siemię lniane” – (metale) import,
- 1 próbka „Ziarno kukurydzy na popcorn” – (mikotoksyny) import,
- 1 próbka „Pomarańcze” – (pestycydy) import,
- 1 próbka „Ryż”- (metale) import,
- 1 próbka „Kakako” – (akryloamid) UE,
- 1 próbka – „Kasztany jadalne” - (metale) UE,
- 1 próbka – „Winogrono białe” - (pestycydy) UE,
- 1 próbka – „Mak niebieski” - (alkaloidy opioidowe: morfina kodeina) UE,
- 1 próbka „Wysokobiałkowy deser o smaku karmelowym” – (substancje dodatkowe) UE.

8.3. Badania w kierunku wykrycia genetycznej modyfikacji

W 2025 r. pobierano do badań 1 próbkę produktu „Mąka kukurydziana” w kierunku GMO- próbka nie uległa zakwestionowaniu.

Na terenie powiatu kościańskiego nie ma producentów GMO i nowej żywności.

8.4. Ocena sposobu żywienia

Na terenie działalności PSSE w Kościanie żywienie zbiorowe zamknięte prowadzone jest w 70 placówkach.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Są to:

- 1 stołówka pracownicza,
- 2 bloki żywienia w szpitalu,
- 2 kuchnie niemowlęce,
- 6 bloków żywienia w domu opieki społecznej,
- 5 bloków żywienia w żłobku,
- 15 stołówek szkolnych,
- 1 stołówka w internacie,
- 29 stołówek w przedszkolach,
- 1 stołówka w zakładzie specjalnym,
- 8 innych zakładów żywienia.

W ewidencji znajduje się 15 stołówek szkolnych i 29 bloków żywienia w przedszkolach. Posiłki częściowo są refundowane przez lokalne Ośrodki Pomocy Społecznej. Placówki oświatowe na terenie Gminy Kościan wprowadziły posiłki jednodaniowe lub dwudaniowe. Stawki żywieniowe w stołówkach szkolnych wynoszą przeciętnie od 5,50 do 12,00 zł, natomiast w stołówkach przedszkolnych stawka żywieniowa wynosi 10,00-18,50 zł.

Szkoły objęte są programem „Szkłanka mleka”, „Owoc w szkole” refundowanym przez Agencję Rynku Rolnego. Dzięki temu dzieci otrzymują codziennie porcję mleka w kartoniku oraz dwa razy w tygodniu owoc lub warzywo.

Pracownicy bloków żywienia w szkołach i przedszkolach uczestniczą w szkoleniach nt. zdrowego odżywiania, przez co zwiększa się świadomość personelu. Dyrektorzy placówek w sposób bardzo poważny podchodzą do zaleceń wydawanych przez inspekcję sanitarną, dzięki temu oferowane posiłki są coraz bardziej urozmaicone, zawierają owoce i warzywa, pieczywo razowe i są przygotowywane z wykorzystaniem odpowiedniej obróbki termicznej.

W czasie sprawowania bieżącego nadzoru sanitarnego oceniane są jadłospisy. Wszystkie zastrzeżenia i sugestie dot. jadłospisów są przyjmowane przez dyrekcję placówek i w miarę możliwości nieprawidłowości w tym zakresie są usuwane.

Większość szkół i przedszkoli dostosowała się do wymagań rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1169/2011 i opracowała wykaz składników, w tym zaznaczono alergeny dla oferowanych posiłków.

Wielkopolskie Centrum Neuropsychiatryczne im. Oskara Bielawskiego w Kościanie posiada własny blok żywienia. W placówce tej obliczana jest systematycznie kaloryczność przygotowywanych posiłków.

8.5. Nadzór nad przedmiotami użytku

W 2025 r. pobrano z importu do badań w kierunku migracji ołowiu i kadmu 2 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- 1 próbka wyroby szklane, w tym kryształowe – „Szkłanka z kalkomanią fioletowo czarne gałązki kwiatów”
- 1 próbka wyroby szklane, w tym kryształowe – „Szkłanka z kalkomanią żółte, czerwone i zielone kwiatki”

Pobrane próbki nie uległy zakwestionowaniu.

8.6. Nadzór nad żywnością specjalnego przeznaczenia i suplementami diety.

W 2025 roku pobrano do badań laboratoryjnych oraz oceniono znakowanie następujących suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego:

1. Suplement diety – „Multiwitamina smak pomarańczowy Kruger Vital Power”- zawartości wit. C + znakowanie,
2. Suplement diety – „Calcium smak cytrynowy Vital Power” - zawartość wapnia + znakowanie,
3. Suplement diety – „Cardiamid z kofeiną” - zawartość kofeiny + znakowanie,
4. Środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego – „Bebilon Advance Pronutra Junior po 1 roku” - zawartość żelaza, cynku, magnezu, wapnia, potasu, wit. C + znakowanie,
5. Środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego – „BoboVita kaszka mleczno zbożowa kakao” – znakowanie,

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

6. Środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego – „Bebiko nutriFLOR expert” – znakowanie,

W czasie kontroli sanitarnych w miejscach obrotu żywnością oceniono znakowanie 12 produktów z grupy „suplementy diety” – znakowanie nie uległo zakwestionowaniu. Dokonano także oceny oferty sprzedażowej suplementu diety zamieszczonej na stronie internetowej - znakowanie nie uległo zakwestionowaniu.

Podsumowanie:

Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych w roku ubiegłym stwierdza się, że:

1. Stan sanitarno-higieniczny nadzorowanych obiektów utrzymuje się na zadawalającym poziomie, jednak w dalszym ciągu występują nieprawidłowości wymagające systematycznej eliminacji.
2. W ramach realizowanych działań prowadzona jest systematyczna edukacja przedsiębiorców i pracowników w zakresie przestrzegania wymagań sanitarno-higienicznych.
3. Działania interwencyjne podejmowane były na bieżąco i skutecznie, co przyczyniło się do ograniczenia zagrożeń dla zdrowia publicznego.

Wytyczne i kierunki dalszych działań:

W celu dalszej poprawy stanu sanitarnego oraz minimalizacji zagrożeń zdrowotnych, zaleca się:

1. Kontynuację i intensyfikację kontroli w obiektach, w których najczęściej stwierdzane są nieprawidłowości oraz w zakładach o dużej rotacji personelu.
2. Zwiększenie nadzoru nad przestrzeganiem procedur HACCP oraz GHP/GMP.
3. Dążenie do poprawy stanu technicznego obiektów, w szczególności tych, w których uchybienia powtarzają się.
4. Podnoszenie kwalifikacji personelu poprzez udział w szkoleniach.

9. Działalność w zakresie Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

9.1. Programy krajowe

Profilaktyka HIV/AIDS

Celem programu jest prowadzenie edukacji młodzieży i lokalnego społeczeństwa nt. HIV/AIDS oraz promowanie wykonywania testów przeciw wirusowi HIV. Temat bezpiecznych zachowań w zapobieganiu zakażeniom HIV i chorobie AIDS przeprowadza się w środowisku uczniów szkół ponadpodstawowych, realizując go w formie wykładów, projekcji filmowych, konkursów, szkoleń, poprzez rozdawnictwo ulotek i materiałów edukacyjnych. W materiały edukacyjne zaopatruje się Szkoły Ponadpodstawowe, Poradnię Dermatologiczną, w miarę możliwości Poradnię Lekarza Rodzinnego, Oddział Ratunkowy, Puby.

W ramach akcji „Bezpieczne Walentynki 2025” nawiązano współpracę I Liceum Ogólnokształcącym w Kościanie, gdzie w holu głównym szkoły utworzono punkt informacyjno-edukacyjny dla uczniów. Wśród chętnych uczniów przeprowadzono ankietę wiedzy. Ankietę wypełniło 32 uczniów, wątpliwości dotyczące pytań w ankiecie były omawiane po jej wypełnieniu. W tematyczne ulotki zaopatrzone Poradnię Dermatologiczną.

4.11.2025 r. zostało zorganizowane i przeprowadzone szkolenie oraz warsztaty w ramach projektu Młodzieżowi Liderzy Zdrowia - kontra HIV dla słuchaczy Hufca Pracy w Kościanie. W szkoleniu wzięli udział uczniowie Technikum. Razem w szkoleniu uczestniczyło 20 osób. Każdy uczestnik otrzymał dyplom oraz materiały edukacyjne ulotki, informator „Co musisz wiedzieć o HIV/AIDS”, informację z adresami pkt. konsultacyjno–diagnostycznych.

Jak co roku PSSE we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kościanie uczestniczyła w przeprowadzeniu kolejnej edycji (XXIII) konkursu pod hasłem „Nie daj szansy AIDS” na etapie powiatowym. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych i polegał na przygotowaniu przez uczniów historyjki obrazkowej. W konkursie wzięły udział 2 Szkoły Ponadpodstawowe, na konkurs wpłynęło 5 prac. Praca, która zajęła I miejsce na etapie powiatowym została przesłana na etap wojewódzki do Poznania gdzie otrzymała wyróżnienie.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

W ramach Światowego Dnia AIDS w holu PSSE w Kościanie utworzono punkt informacyjno – edukacyjny dla petentów PSSE i Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej w Kościanie.

Na stronie internetowej i facebooku umieszczono informację o Światowym Dniu AIDS, aktualnych Punktach Konsultacyjno–Diagnostycznych. Przeprowadzono dystrybucję materiałów do przychodni, Poradni Dermatologicznej i szpitala powiatowego.

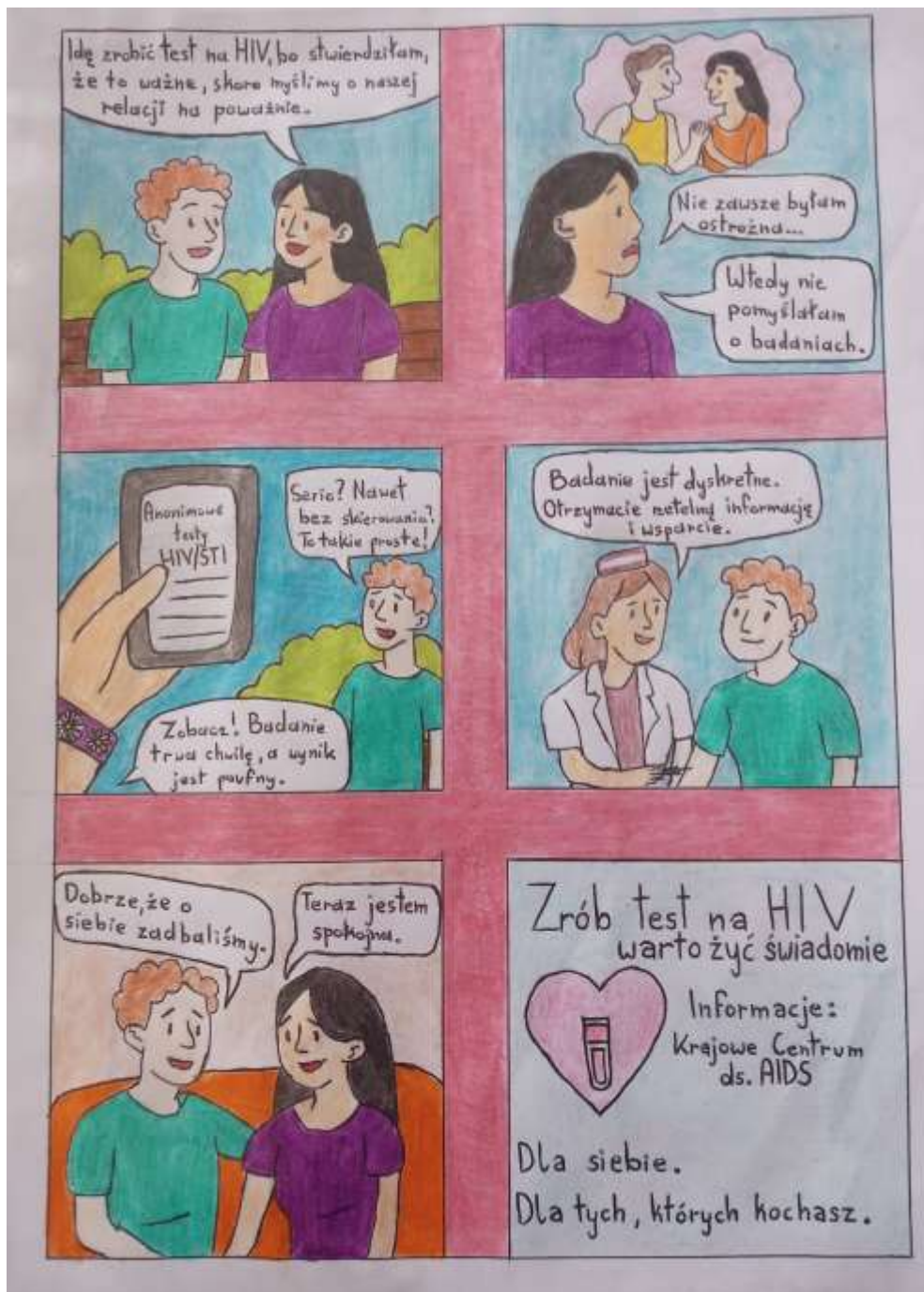

Zdjęcie nr 12. Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. HIV/AIDS

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Zdjęcie nr 13. Punkt informacyjno – edukacyjny nt HIV/AIDS w siedzibie PSSE w Kościanie

Zdjęcie nr 14. Praca – I miejsce w konkursie HIV/AIDS etap powiatowy

„Trzymaj Formę”

Celem działań w ramach programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki.

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Wszystkie szkoły (12) biorące udział w XVIII edycji programu zostały zaopatrzone w materiały do realizacji (Poradnik dla nauczyciela, scenariusz zajęć, plakat). Spośród szkół biorących udział w programie 3 przystąpiły do udziału w XIII edycji konkursu wiedzy o zdrowym stylu życia. Dla szkolnych koordynatorów przeprowadzono szkolenie, przedstawiono prezentację, omówiono cele i założenia programu, przedstawiono metodykę realizacji.

Program „Trzymaj Formę” jest atrakcyjny dla uczniów z uwagi na unikalne dwukierunkowe podejście promujące przyjemność zbilansowanego odżywiania z regularną aktywnością fizyczną. Z każdym rokiem świadomość młodzieży i odpowiedzialność za swoje zdrowie jest coraz większa, dlatego kontynuacja tego programu ma głęboki sens.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”

Program ma na celu upowszechnianie informacji o szkodliwości palenia tytoni i e-papierosów wśród społeczności, zmniejszenie zachorowań wynikających z palenia poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy oraz promowanie i upowszechnianie mody na niepalenie, głównie wśród uczniów i młodzieży. Na poziomie powiatowym program realizowany był przez pracowników PSSE OZiPZ. Na poziomie szkół i przedszkoli realizowali go wychowawcy klas i oddziałów „O” w przedszkolach w ciągu całego roku szkolnego.

Zorganizowano i przeprowadzono:

- we współpracy ze Starostwem Powiatowym konkurs na etapie powiatowym pod hasłem „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” na wykonanie plakatu wskazującego na negatywne skutki palenia papierosów i/lub inhalowania e-papierosów dla organizmu człowieka, skierowanego do uczniów klas V. W konkursie wzięło udział 9 szkół podstawowych na terenie powiatu, na konkurs wpłynęło 9 prac. Nagrodzono 3 prace oraz przyznano 1 wyróżnienie. Nagrody ufundowało Starostwo Powiatowe w Kościanie. Praca, która zajęła I miejsce na etapie powiatowym została przesłana na etap wojewódzki do Poznania,
- szkolenie i warsztaty w ramach Młodzieżowych Liderów Zdrowia- kontra tytoń dla uczniów VIII klasy szkoły podstawowej nt: szkodliwości palenia. W szkoleniu uczestniczyło 16 uczniów,

Zdjęcie nr 15. Szkolenie dla „Młodzieżowych Liderów Zdrowia – kontra tytoń”

- w ramach obchodów Światowego Dnia Bez Tytoniu zorganizowano i przeprowadzono we współpracy z Samorządowym Przedszkolem w Kopaszewie konkurs plastyczny. Na konkurs wpłynęło 25 prac, nagrody w konkursie ufundowała PSSE. Ponadto w Szkole Podstawowej Nr 3 w Kościanie w ramach obchodów utworzono punkt informacyjno–edukacyjny, z którego mogli skorzystać uczniowie, rodzice oraz personel szkoły. W punkcie zainteresowani mogli między innymi dokonać pomiaru tlenu węgla w płucach przy użyciu Smokelyzera,

- w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia utworzono punkt informacyjno–edukacyjny w I Liceum Ogólnokształcącym w Kościanie. Z punktu skorzystało 16 osób. Zainteresowani mogli skorzystać z badania Smokelyzerem (4 osoby), zaopatrzyć się w tematyczne materiały.

Na stronie internetowej Stacji umieszcza się na bieżąco informacje o tematyce antytytoniowej, regulaminy konkursów oraz informacje z ich przebiegu.

Zdjęcie nr 16. Punkt informacyjno-edukacyjny I Liceum Ogólnokształcące w Kościanie

„Czyste Powietrze Wokół Nas”

Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych z oddziałów „O” z udziałem rodziców i opiekunów. Ma charakter profilaktyczny, a przede wszystkim ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy. Program realizowany był w 15 placówkach, łącznie wzięło w nim udział 394 dzieci oraz 209 rodziców. Placówki biorące udział w programie zostały zaopatrzone w materiały do jego realizacji.

„Bieg po zdrowie”

Program skierowany jest do uczniów IV klas szkoły podstawowej, grupa wiekowa (9-10 lat). Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e- papierosów. Zajęcia prowadzone są metodami aktywizującymi i zróżnicowanymi. Program angażuje nie tylko środowisko szkolne ale i domowe uczniów. W roku 2025 program był realizowany w 3 szkołach, wzięło w nim udział 126 uczniów.

9.2. Programy i Projekty wojewódzkie

„Mamo, Tato – co Wy na to?”

Program skierowany jest do dzieci 5 i 6- letnich oraz ich rodziców i opiekunów. Celem ogólnym programu jest zwrócenie uwagi rodziców i opiekunów dzieci na specyfikę ich rozwoju, istotę zmian fizycznych i psychicznych, których doświadczają, ze szczególnym naciskiem na ich potrzeby, słabości i kryzysy. Ponadto program ma na celu podniesienie wiedzy rodziców i opiekunów na temat wybranych elementów rozwoju emocjonalnego, psychicznego i społecznego, ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych wśród dzieci. Łącznie w programie wzięło udział 28 placówek, 956 dzieci oraz 652 rodziców. Wszystkie placówki zostały wyposażone w materiały edukacyjne w postaci broszur dla dzieci i rodziców, odbłasku w kształcie puzzla dla każdego dziecka.

W placówkach realizujących program na zebraniach zapoznano rodziców z treścią programu, omówiono poszczególne rozdziały tematyczne, przekazano rodzicom broszury.

W opinii kadry przedszkolnej program jest ciekawy, dobrze opracowany i oprzyrządowany. Broszura dla dzieci i rodziców okazała się strzałem w dziesiątkę, teksty trafiają do dzieci i rodziców.

„Mały kleszcz - duży problem? ”

W ramach programu zorganizowano i przeprowadzono szkolenie dla seniorów z Centrum Aktywizacji Seniora w Czempiniu w formie wykładu i projekcji filmowej.

W szkoleniu uczestniczyło 6 osób. Uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne w postaci plakatów, ulotek i kleszczołapek. Przeprowadzono 6 pogadanek dla uczestników półkolonii podczas akcji lato, w których uczestniczyło 108 dzieci. Zorganizowano 3 punkty informacyjno- edukacyjne podczas festynów.

Profilaktyka Raka Szyjki Macicy – „Wybierz życie – pierwszy krok”

Celem programu jest edukacja młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, głównie dziewcząt, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem raka szyjki macicy. Program realizowany był w 3 szkołach ponadpodstawowych. W programie wzięło udział 1096 uczniów oraz 200 rodziców.

Do realizacji wykorzystuje się wcześniej otrzymane pakiety z materiałami edukacyjnymi.

Program realizuje się wg scenariuszy zajęć z Poradnika dla Koordynatora programu, wykład, projekcja filmowa, ankieta. W roku 2025 wszystkie szkoły realizujące program otrzymały tematyczne ulotki, zakładki i plakaty, a szkolni koordynatorzy mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniu.

Profilaktyka Czerniaka „Znamię! Znam je?”

Celem programu jest edukacja młodzieży ze szkół ponadpodstawowych, mająca zwiększyć poziom wiedzy nt. zapobiegania chorobom nowotworowym ze szczególnym uwzględnieniem nowotworu skóry czerniaka. Program realizowany był w 2 szkołach ponadpodstawowych.

W programie wzięło udział 1321 uczniów.

Do realizacji programu szkolni koordynatorzy otrzymali materiały edukacyjne w postaci Poradnika dla koordynatora, plakaty, tematyczne ulotki, mieli możliwość uczestniczenia w szkoleniu.

Profilaktyka zakażeń HAV,HBV,HCV „ Podstępne WZW”

Celem programu jest upowszechnienie wśród młodzieży szkół ponadpodstawowych wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. Uświadomienie zagrożeń i zasad profilaktyki w tym zakresie. Kształtowanie postawy tolerancji i zrozumienia wobec osób zakażonych. Program realizowały 2 szkoły, w programie wzięło udział 204 uczniów. Szkoły realizujące program zostały zaopatrzone w materiały edukacyjne: Poradnik metodyczny dla nauczyciela, plakat, prezentację multimedialną, zakładki do książek dla uczniów.

Profilaktyka Raka Piersi „Co kryją Twoje piersi?”

Celem ogólnym projektu jest szybsze wykrywanie nowotworów piersi wśród mieszkańców województwa wielkopolskiego, dostarczenie wiedzy dotyczącej epidemiologii występowania nowotworów piersi w województwie na tle kraju, dostarczenie wiedzy nt. patogenezы czynników ryzyka i objawów chorobowych oraz wiedzy nt profilaktyki raka piersi i motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym. Odbiorcami projektu są uczniowie szkół ponadpodstawowych, rodzice, pracownicy zakładów pracy, członkowie stowarzyszeń, kół gospodyń, klubów seniora, uniwersytetów trzeciego wieku i innych. W ramach projektu przeprowadzono 5 szkoleń, 1 dla uczniów szkół ponadpodstawowych (11 uczniów) i 4 dla innych grup odbiorców (seniorzy, kadra placówek oświatowych, razem 90 osób). Podczas szkoleń przeprowadza się pokaz samobadania piersi z użyciem fantomu, uczestnicy mogą zaopatrzyć się w tematyczne ulotki i kalendarzyki badań piersi. Zorganizowano 2 punkty informacyjno–edukacyjne podczas festynów prozdrowotnych. Tematyczne informacje umieszcza się na stronie internetowej i FB.

Zdjęcie nr 17. Punkt informacyjno-edukacyjny w Tlenowni w Czempiniu

Zdjęcie nr 18. Punkt informacyjno-edukacyjny w Tlenowni w Czempiniu

Profilaktyka higieny jamy ustnej „Zdrowe zęby mam!”

Celem ogólnym projektu jest budowanie właściwych nawyków i popularyzacja zasad poprawnej higieny jamy ustnej wśród dzieci w wieku wczesnoszkolnym, zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej, systematycznej dbałości o zdrowie jamy ustnej i zębów oraz utrwalanie wiedzy nt. podstawowych zasad profilaktyki próchnicy. Adresatami projektu są uczniowie klas I-III szkoły podstawowej. Zajęcia prowadzi się w formie pogadarek przy wykorzystaniu prezentacji multimedialnej i modelu szczęki. Przeprowadzono 10 pogadarek z instruktążem prawidłowego mycia zębów dla 199 uczniów.

Wszyscy uczestnicy zajęć otrzymali tematyczne broszurki, magnesy z logo projektu, kalendarzyki mycia zębów. W ramach projektu przeprowadzono na etapie powiatowym konkurs plastyczny „Moja wizyta w gabinecie stomatologicznym”. W konkursie wzięło udział 8 szkół, na konkurs wpłynęło 18 prac. Komisja wybrała i nagrodziła 3 prace. Nagrody w konkursie ufundowała PSSE.

Zdjęcie nr 19. Pogadanka nt. higiena jamy ustnej

„Talerz zdrowego żywienia”

Celem ogólnym projektu jest popularyzacja wiedzy na temat grup produktów żywnościowych, odpowiedniej ich proporcji w zbilansowanej diecie, budowanie właściwych nawyków żywieniowych. Adresatami projektu są dzieci w wieku przedszkolnym (5 i 6-latki) oraz wczesnoszkolnym (I-III klasa szkoły podstawowej). W ramach projektu przeprowadzono 10 pogadanek wg konspektu zajęć, wykorzystano prezentację, zabawę – Układamy Talerz Zdrowego Żywienia. W zajęciach wzięło udział 191 dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Wszyscy uczestnicy otrzymali broszurki oraz magnesy. Dla każdej grupy biorącej udział w zajęciach pozostawiono dyplom.

Profilaktyka wszawicy „Gdy coś Ci chodzi po głowie”

Celem projektu jest podejmowanie właściwych działań w zakresie edukacji zdrowotnej stanowiącej podstawę w zwalczaniu i ograniczaniu rozprzestrzeniania się wszawicy głowowej, zwiększenie świadomości dzieci dotyczącej konieczności codziennej dbałości o własne zdrowie, podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat profilaktyki wszawicy głowowej oraz działań ograniczających jej rozprzestrzenianie się.

Adresatami projektu są dzieci w wieku wczesnoszkolnym i ich rodzice oraz kadra pedagogiczna. Realizacja projektu odbywa się w formie pogadank przy wykorzystaniu przygotowanej prezentacji. W ramach pilotażu przeprowadzono 4 pogadanki, w których wzięły udział 94 dzieci.

Zdjęcie nr 20. Pogadanka nt. Profilaktyki wszawicy

9.3. Interwencje nieprogramowe

Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania: Kampania Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) pt: „Wybieraj zdrową żywność”.

Kampania ma na celu zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcanie do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Kierowana jest do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i młodych rodziców w wieku 25 – 45 lat.

Informacje o kampanii umieszczane są na bieżąco na FC i stronie internetowej PSSE. Tematyczne informacje można uzyskać podczas pikników profilaktycznych organizowanych w ramach współpracy przez PSSE z innymi instytucjami.

Podsumowanie

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Kościanie jest realizowana zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o Inspekcji Sanitarnej. Zmierzają one do poprawy zdrowia społeczeństwa. W tym celu organizowane są akcje informacyjne i realizowane programy prozdrowotne.

Spotykają się one z zainteresowaniem ze strony odbiorców. Skuteczność działań wychowawczo-zdrowotnych w dużej mierze jest uzależniona od warunków zewnętrznych najbliższego środowiska, dlatego działania nasze ukierunkowane są głównie na współpracę z dyrektorami szkół i przedszkoli, Szkolną Służbą Zdrowia, pedagogami, wychowawcami. Podsumowując prowadzone przez nas działania na podstawie wizytacji i rozmów z koordynatorami programów w placówkach możemy stwierdzić, że są one potrzebne i przynoszą zauważalne pozytywne zmiany. Programy profilaktyczne i treści w nich zawarte wpływają na zwiększenie odpowiedzialności młodych osób za swoje zdrowie. Zmiany widoczne są w sposobie odżywiania, aktywności fizycznej, higieny osobistej, profilaktyce nowotworowej. Działania edukacyjne wpływają na większe zainteresowanie zdrowym stylem życia także ze strony rodziców wobec dzieci. Reakcje rodziców są w większości bardzo pozytywne. Podkreślają, że programy są czytelne, inspirujące i skłaniają do refleksji nad relacją z dziećmi. Realizacja programów jest spójna z codzienną praktyką wychowawczą i naturalnie wpisuje się w rytm pracy z dziećmi i uczniami. Kontynuacja programów jest wskazana.

Bardzo dobrze układa się współpraca ze Starostwem Powiatowym, które występuje jako współorganizator imprez i fundator nagród. Współpracuje się także z Hufcem Pracy, Polskim Towarzystwem Oświaty Zdrowotnej, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Kościańskim Ośrodkiem Kultury, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Miejską Biblioteką Publiczną, Sołectwami.

10. Działalność w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny działając na wniosek inwestora, podmiotu gospodarczego lub upoważnionego organu realizuje następujące zadania:

- 1) Zajmuje stanowiska w zakresie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko na podstawie wymagań wynikających z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).
- 2) Wydaje opinie o projektach dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).
- 3) Wydaje opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).
- 4) Wydaje opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie wyżej cytowanej ustawy.
- 5) Uzgadnia dokumentację projektową w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych na podstawie zapisu art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416).
- 6) Zajmuje stanowisko w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

(t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 416) oraz art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (j.t. Dz. U. 2025, poz. 418, z późn. zm.).

- 7) Przeprowadza kontrole i wizje lokalne przed zajęciem stanowiska i wydaniem opinii.
- 8) Zajmuje stanowisko w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych w innych sprawach będących w kompetencji PPIS, w tym uzgadnia warunki zabudowy w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych przed wydaniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.
- 9) Wydaje decyzje płatnicze za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

LP.	ZAKRES TEMATYCZNY	ILOŚĆ SPRAW w okresie sprawozdawczym
1.	Uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	7
2.	Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	3
3.	Opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	37
4.	Wydawanie opinii w sprawach uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	13
5.	Zajmowanie stanowisk w innych sprawach, w tym: - uzgodnienia warunków zabudowy - wnioski do planów zagospodarowania przestrzennego - milcząco załatwienie sprawy - wystawianie decyzji płatniczych za czynności wykonywane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	134 (65) (6) (0) (63)
6.	Zajmowanie stanowiska w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	31
7.	Uzgodnienia dokumentacji projektowej w zakresie warunków higienicznych i zdrowotnych	18
	OGÓŁEM	243

Tabela nr 16. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2025.

Podsumowanie

Na etapie kontroli obiektów budowlanych przed oddaniem do użytkowania Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uwzględniła w protokołach następujące zalecenia profilaktyczne w celu przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom związanym z zapewnieniem właściwych wymagań, prawidłowym utrzymaniem systemów wentylacji, klimatyzacji i instalacji wodociągowych oraz odpowiednim użytkowaniem pomieszczeń higieniczno-sanitarnych na terenie powiatu kościańskiego. Stosowane zalecenia miały na celu zniwelowanie ryzyka pojawienia się bakterii z rodzaju Legionella, która może wystąpić w budynku w sytuacji nieodpowiedniej eksploatacji podczas użytkowania. W stosunku do lat poprzednich można odnotować znaczący wzrost świadomości inwestorów w kontekście zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych i zdrowotnych w kontrolowanych obiektach. Należy również zwrócić uwagę, że liczba zaopiniowanych dokumentacji projektowych zwiększa się rok do roku, a sama jakość dokumentacji przedłożonych do zaopiniowania jest w stanie dobrym, a także bardzo dobrym. W związku z powyższym, kierunek Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Kościanie się nie zmieni, a działania edukacyjne mające na celu pogłębianie świadomości interesantów będą kontynuowane.

11. Zakończenie

Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2025 była ochrona zdrowia ludzkiego poprzez czynności związane ze stałymi działaniami polegającymi na ochronie zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i chorób powodowanych warunkami środowiska.

Zadania powyższe wynikają z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 416). Jednym z głównych zadań było utrzymanie wysokiego poziomu usług poprzez wdrożenie, utrzymanie i doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością zgodnego z normą PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek

inspekcyjnych”, wdrażano również programy wspomagające pracę pracowników w przejściu na elektroniczny obieg dokumentów i cyfryzacji Inspekcji Sanitarnej.

Do najważniejszych zadań wymagających dalszych skutecznych działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

1. Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w powiecie kościańskim .
2. Wzmoczenie nadzoru nad poprawą jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
3. Dostosowanie obiektów do wymagań prawa żywnościowego, a w szczególności wdrożenia zasad sytemu HACCP.

Pracownicy Inspekcji Sanitarnej często uczestniczą w różnych działaniach, które promują zachowania prozdrowotne wśród obywateli, uświadamiając ich czym zajmuje się Inspekcja Sanitarna. W siedzibie udzielane są porady grzybowe, a na festynach, na które jest zapraszana nasza jednostka organizowane jest stoisko informacyjno-edukacyjne, gdzie udzielane są porady i instruktarze. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzają szkolenia i pogadanki wśród różnych grup społecznych i wiekowych. Idąc z duchem czasu działania prowadzone są również w mediach społecznościowych, by dotrzeć do jak najszerzej grupy odbiorców.

Załącznik nr 1. Wykaz rycin

Ryc. 1. *Mapa powiatu kościańskiego*

Załącznik nr 2. Wykaz tabel

Tabela nr 1. *Sytuacja demograficzna*

Tabela nr 2. *Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2024– 2025.*

Tabela nr 3. *Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu kościańskiego wg wydajności dobowej produkcji*

Tabela nr 4. *Liczba kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli*

Tabela nr 5. *Liczba pobranych próbek wody baseny*

Tabela nr 6. *Liczba przeprowadzonych kontroli baseny*

Tabela nr 7. *Struktura podmiotów gospodarczych objętych ewidencją według liczby zatrudnionych w powiecie kościańskim w roku 2025*

Tabela nr 8. *Ocena rozkładu zajęć lekcyjnych*

Tabela nr 9. *Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na meble*

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE

Tabela nr 10. Posiadanie przez szkoły i placówki certyfikatów na urządzenia i sprzęt sportowy

Tabela nr 11. Warunki realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej w szkołach

Tabela nr 12. Prowadzenie dożywiania w szkołach

Tabela nr 13. Dane dot. liczby obiektów oraz kontroli

Tabela nr 14. Dane dot. pobranych próbek

Tabela nr 15. Dane dot. postępowań administracyjnych

Tabela nr 16. Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2025

Załącznik nr 3. Wykaz zdjęć

Zdjęcie nr 1. Zmodernizowane oświetlenie w Zespole Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie – sala lekcyjna

Zdjęcie nr 2. Zmodernizowane oświetlenie w Zespole Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie – korytarz szkolny

Zdjęcie nr 3. Wyremontowany budynek Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej zlokalizowany w Kielczewie

Zdjęcie nr 4. Winda w budynku Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej zlokalizowanym w Kielczewie

Zdjęcie nr 5. Sala zajęć w Klubie dziecięcym Kościankowe Smyki

Zdjęcie nr 6. Sala zajęć w Żłobku Samorządowym w Czempiniu

Zdjęcie nr 7. Plac zabaw w Żłobku Samorządowym w Czempiniu

Zdjęcie nr 8. Sala zajęć w Klubie dziecięcym Przystanek Maluchowo

Zdjęcie nr 9. Sanitariat w Przedszkolu Publicznym „Kreskówka” w Bonikowie

Zdjęcie nr 10. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół Gminy Kościan Przedszkole i Szkoła Podstawowa

Zdjęcie nr 11. Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów przeprowadzona wśród uczniów Zespołu Szkół Gminy Kościan Przedszkole i Szkoła Podstawowa

Zdjęcie nr 12. Szkolenie dla Młodzieżowych Liderów Zdrowia nt. HIV/AIDS

Zdjęcie nr 13. Punkt informacyjno – edukacyjny nt. HIV/AIDS w siedzibie PSSE w Kościanie

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
w KOŚCIANIE**

Zdjęcie nr 14. *Praca – I miejsce w konkursie HIV/AIDS etap powiatowy*

Zdjęcie nr 15. *Szkolenie dla „Młodzieżowych Liderów Zdrowia – kontra tytoń”*

Zdjęcie nr 16. *Punkt informacyjno-edukacyjny I Liceum Ogólnokształcące w Kościanie*

Zdjęcie nr 17. *Punkt informacyjno-edukacyjny w Tlenowni w Czempiniu*

Zdjęcie nr 18. *Punkt informacyjno-edukacyjny w Tlenowni w Czempiniu*

Zdjęcie nr 19. *Pogadanka nt. Higiena Jamy Ustnej*

Zdjęcie nr 20. *Pogadanka nt. Profilaktyki wszawicy*

Załącznik nr 4. Wykaz wykresów

Wykres nr 1 *Ludność w powiecie kościańskim. Stan na dzień 30.06.2025. - źródło GUS*

Wykres nr 2. *Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne w latach 2024– 2025*

Wykres nr 3. *Liczba zachorowań na ospę wietrzną według miejsca zamieszkania i stanu zaszczepienia w 2025 r.*

Wykres nr 4. *Liczba zachorowań na ospę wietrzną według miejsca zamieszkania i zaszczepienia liczbą dawek w 2025 r.*

Wykres nr 5. *Liczba zachorowań na ospę wietrzną według wieku w 2025 r.*

Opracowanie graficzne:

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kościanie dr inż. Piotr Zielonka,

Starszy asystent Karolina Nowacka

W opracowaniu wykorzystano fotografie udostępnione przez:

- Dyrektora Żłobka Samorządowego w Czempiniu;

- Kierownika Klubu Dziecięcego Kościankowe Smyki;

- Dyrektora Przedszkola Publicznego „Kreskówka” w Bonikowie;

- Dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Konopnickiej w Kościanie